

1.14.3. SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT

Kuntastrategian arvot ovat lähtökohtamme toiminnassamme.

Perustehtävä ja palveluajatus sivistys- ja hyvinvointipalveluissa

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tehtävänä on tukea ja kannustaa ihmisen jatkuvaa henkistä kasvua, vastata kasvun tarpeisiin sekä mahdollistaa kuntalaiselle hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa sivistys- ja hyvinvointipalvelujen lainsäädännön vaatimusten ja eri toimintojen kautta.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen vastualueet ovat

- varhaiskasvatus
- esi- ja perusopetus
- kirjastopalvelut
- kulttuuripalvelut
- kansalais- ja musiikkiopisto
- liikuntapalvelut
- nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut
- ennalta ehkäisevä päihdetyö
- terveyden- ja hyvinvoinnin edistäminen
- kotouttaminen

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen kokonaistavoitteet

1. Laadukkaitten peruspalvelujen varmistaminen on kunnan vetovoimatekijä
2. Osaamisen arvostaminen ja kehittäminen
3. Tasa-arvoisuus, oikeudenmukaisuus, osallisuus
4. Pienen ja ison kuntalaisen arvostaminen
5. Sopeuttamisohjelman toteuttaminen

Vuosi 2023 on neljäs kokonainen poikkeava vuosi peräjälkeen. Leimallista vuodelle ovat muun muassa maailmantilanteen näkyminen kustannuksissa, ennakoimattomat työsopimukseen perustuvat palkkojen korotukset sekä hyvinvointialueiden käynnistyminen. Palkkojen kasvuun vastattiin lisätalousarvion kautta vuoden 2023 lopulla. Kuntien toiminta on muuttunut ja kehittyä edelleen muuttuvassa tilanteessa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen on varattu rahaa talousarvioon ensimmäisen kerran vuonna 2023. Hyvinvointisuunnitelmaa on toteutettu ansiokkaasti.

Olemme toteuttaneet toimintaa sivistys- ja hyvinvointipalveluissa kuntastrategian ja kunnan sopeuttamisohjelman mukaisesti. Henkilöstön kanssa on työstyetty työhyvinvoinnin edistämistä. Kouluttautumaan on päässyt määrärahojen puitteissa hyvin. Sairastavuus on edelleen suurta mm. useiden tarttuvien tautien vuoksi. Koko kunnan henkilöstö on sitoutunutta ja ansaitsee suuren kiitoksen vuodesta 2023.

Kunnan missio

Moderni, lapsiystävällinen ja yrittäjämyönteinen kunta, jossa on hyvät lähipalvelut.

Perustehtävä

Mahdollistaa kuntalaisille hyvä arki. Hyvää arkea mahdollistavat kuntalaiset itse sekä kunnan toimihenkilöt omalla työllään kaikilla hallinnonaloilla. Teemme terveyttä ja hyvinvointia tukevia toimintoja näkyväksi sekä kehitämme toimintaamme edelleen kuntalaisten tarpeista lähtien.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Kunnassa on tehty kuntastrategia 2022–2025 ja hyvinvointisuunnitelma 2022–2025 yhteistyössä kunnan luottamushenkilöiden, kuntalaisten, kunnan työntekijöiden sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Kunnan Hyvinvointisuunnitelma on hyväksytty kunnanvaltuustossa (Kvalt 13.12.2022 § 110). Hyvinvointisuunnitelmaan kuuluu myös lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Peruspalvelukuntayhtymä Kallion kanssa on luotu ikääntyvien hyvinvointisuunnitelma vuosille 2021–2024.

Hyvinvointia ja terveyttä edistävä Hyte-työryhmä toimi hyvinvointisuunnitelmaa toteuttavana tahona sivistys- ja hyvinvointijohtajan kanssa yhteistyössä. Hyte-työryhmään on sulautettu LAPE-toiminta, lapsiasianneuvosto, monialainen nuorisolain mukainen toimielin ja turvallisuustyöryhmä. Hyte-työryhmässä on edustus kaikilta kunnan toimialoilta sekä työryhmistä, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelta, työllisyyden kuntakokeilun edustus, poliisin edustaja tarvittaessa sekä kolmannen sektorin toimijat kunnastamme. Hyte-työryhmän puheenjohtajana toimi kunnan luottamushenkilö vuoden 2023 loppuun asti.

Hyte-työryhmän tehtäväksi on määritelty alavieskalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen sekä nuorisolain 7 a §:n tarkoittamana monialaisena nuorisoasioita käsittelevänä paikallisten viranomaisten muodostamana ryhmänä toimiminen. Olemme toteuttaneet toimintaa Hyte-työryhmässä sekä kehittäneet toimintaa perusnuorisotyön kehittämishankkeen, NUPS-hankeen, kautta sekä liittyneet Pienten kuntien monialaisen nuorisotyön kehittämishankkeeseen, Ysipykälä-hankkeeseen.

Hyte-työryhmä ja kunnan vanhus- ja vammaisneuvosto on huolehtinut osaltaan kuntalaisten digipalvelujen saatavuudesta ja digiosaamisen lisäämisestä. Digiosaaminen vahvistaa kuntalaisten osallisuutta ja vähentää syrjäytymistä. Digikoulutusta on järjestetty kunnassamme ja ympäristökunnissa pitkin vuotta. Myös kirjastolla neuvotaan kuntalaisia sähköisillä alustoilla mahdollisuuksien mukaan.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut parantavat kuntalaisten elämänlaatua ja lisäävät hyvinvointia. Ne tarjoavat mahdollisuuden osallistua ja tehdä itse. Ne lisäävät yhteisöllisyyden kokemusta ja vähentävät yksinäisyyttä. Hyte-työryhmä ideoi ja suunnittelee kunnassa tarjottavia palveluja yhteistyössä ko. toimijoiden kanssa.

Nuorisovaltuusto sekä vanhus- ja vammaisneuvosto toimivat hyvinvointia ja terveyttä edistävinä toimieliminä sekä lisäävät osallisuutta. Nuorisovaltuusto

uusi kaksivuotiskausi alkoi syksyllä 2023. Nuorisovaltuusto on järjestänyt tapahtumia yhdessä muiden toimijoiden kanssa sekä osallistunut järjestettyihin tapahtumiin. Vanhus- ja vammaisneuvosto on kokoontunut säännöllisesti, järjestänyt erilaisia tapahtumia yksin ja yhteistyössä eri järjestöjen kanssa sekä jakanut tietoa hyvinvoinnin edistämisestä. Vanhus- ja vammaisneuvosto muun muassa teki esteettömyysselvityksen kesällä 2023 sekä muisti omaishoitajia jouluruokailulla.

Tulevaisuudessa on syytä miettiä myös kuntouttavan työtoiminnan kehittämistä kunnassa. Kuntouttavan työtoiminnan vastuu on elinkeinopalveluilla.

Osallistava budjetointi lisää kuntalaisten osallisuutta. Osallistava budjetointi on hyväksytty 12.12.2023 valtuustossa vuoden 2024 talousarvioon. Osallistuvan budjetoinnin vastuu on kunnanhallituksella.

Kunnan kotouttamisohjelma on hyväksytty valtuustossa vuonna 2022. Kunnan kotouttamisohjelma on työstetty yhdessä Ylivieskan ja Sievin kanssa syksyllä 2022. Toimimme kotouttamisessa ohjelman mukaisesti. Kunnassa toimi kotouttamisen kuntakoordinaattori hallintopalveluiden alaisuudessa.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa 2023 joulukuussa (Kvalt 12.12.2023 § 46). Suunnitelma tehtiin kuntayhteistyönä yhdessä Merijärven, Sievin ja Ylivieskan kanssa. Suunnitelmaa on tarkoitus jalkauttaa tulevina vuosina kunnan toimintaan sekä käsitellä ja päivittää kerran valtuustokaudessa.

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023. Seurasimme valtakunnallista hyvinvointialueiden rakentumista sekä kehitimme kunnan toimintaa vastaamaan muuttuvaa kunnan palvelurakennetta. Edesautoimme hyvinvointi-indikaattorien toteutumista.

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista. Tarkastelun mittareina ovat HYTE-kertoimen indikaattorit, joita tarkastellaan vuosittain hyvinvointiraportissa, kunnan toimintakertomuksessa valtuustossa sekä laajassa hyvinvointikertomuksessa kerran valtuustokaudessa.

Hyte kertoimen laskelma	2018	2020	2021	2022	2023
HYTE-kerroin euroa / asukas	10,4	15,3	18,1	14,8	17,5
HYTE-kerroin, 0 - 100	65	56	64	52	61
HYTE-kerroin, 1 000 euroa	27,1	38,5	45,5	36,8	42,4
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	64	57	71	53	73
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	67	55	56	51	50

Kuntien HYTE-indikaattorit	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori	67		58	44	31	49
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, skaalattu HYTE-indikaattori	45		45	35	35	55
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä		100	100	0	0	
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit		100	100	0	0	
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori	100		100	100	55	51
Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus		100	100	100	100	
Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja				100	100	100
Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista				0	0	100
Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen				0	0	100
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille	100		100	100	100	
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori	100		38	57	100	27
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori	48		52	50	35	59
Ylipaino, skaalattu HYTE-indikaattori	71		36	50	50	57

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteita on saavutettu hyvin ja niitä toteutetaan parhaillaan. Vuonna 2024 laaditaan laajahyvinvointikertomus, jossa kuvataan tarkemmin saavutettuja tuloksia. Laaja hyvinvointikertomus hyväksytään kunnan päätöksenteossa loppuvuodesta 2024.

Hyvinvointisuunnitelman mukaisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023

1. Tehtiin olemassa olevaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa näkyväksi mm. Alavieska-lehdessä ja kunnan somessa.
2. Terveet elintavat tutuksi mm. luentojen, tiedotuksen sekä Terve Päivä - palvelun tarjoamisen kautta.
3. Tervetulkirje kuntaan muuttaville on lähetetty.
4. Kuntalaisten yhteinen toimintatila, Pysäkki, on saanut alkunsa.
5. Kunnan kiinteistöjä on kunnossapidetty ja korjattu.
6. Tonttitarjonnan kehittäminen kaikki kylät huomioiden mm. kunnan nettisivuilla olevan yksityisen tonttipörssin kautta. Jatkettu tonttitarjontaa myös eri kylillä olevista yksityisten tonttimaista.
7. Jokirannan hyödyntämistä asumiseen on suunniteltu.
8. Urheilukentän kunnostusprojekti eteni. Hakemus on lähetetty ja kunnallinen päätös asiassa tehty.
9. Täyspitkän Frisbee-golf radan rakentaminen on pysähtynyt, koska harrastajakunta on passivoitunut. Urheiluseura Alavieskan Viri edellyttää aktiivista harrastajakuntaa toiminnan jatkamiseksi.
10. Leikkikentän uudistaminen kunnantalon vieressä toteutettu.
11. Luontopolkujen ja laavuja on kunnostettu mm. Lumikurussa teknisten palvelujen toimesta korjattu puuvajan ja laavun kattoja ja ampumarataa.
12. Filippuksen polulla oli kuntalaistalkoot, jolloin sitä kunnostettiin jonkin verran mutta korjattavaa jäi vielä.
13. Kuntoportaille on tehty Pappilanniemeen mäki, mikä odottaa vielä itse portaita.

14. Koulun ICT-investointi, osa 2 on toteutettu.
15. Koulutien turvallisuuden edistäminen on aloitettu suunnittelun kautta.
16. Kulttuuripalveluiden kehittäminen on jatkuva prosessi. Mukana myös hankkeita kuten KUMA-kulttuurimatkailusta hyvinvointi -hanke. Erilaisia ja uusia tapahtumia on järjestetty kaikille ikäluokille.
17. Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ovat toteutuneet.
18. Kallio ikääntyvien hyvinvointisuunnitelman tavoitteita on toteutettu mm. konsertit sekä senioriasumisen mahdollisuuksia pohdittu.
19. Osallisuuden vahvistettu ikääntyvillä mm. ikääntyvien joulukahvien kautta.

Kotouttamistoimet

- Vanhustenkotiyhdistys on toiminut kunnan ohella majoittajana.
- Suurin osa tilapäisen suojelun alaisista henkilöistä pystyi hakemaan kotikuntaa vuonna 2023.
- Vapaaehtoistyö oli vahvaa eli kolmassektori ja vapaaehtoiset.
- Seurakunta tarjosi tukea ja omia toimintojaan ukrainalaisille.
- Alavieskan Viri tarjosi ukrainalaisille vapaa-aikatoimintoja ja erillisiä salivuoroja.
- Kunta tarjosi Perheparkkitoimintaa ukrainalaisille.
- Kunta antoi kaikille kuntaan tuleville ukrainalaisille tervetulo-rahnan kunnanhallituksen päätöksellä.
- Kunnassa työskenteli kotouttamisen kuntakoordinaattori 50 % työajalla hallintopalveluissa
- Varhaiskasvatuspaikka tarjottiin tarvitseville.
- Valmistavaa opetusta esi- ja perusopetusikäisille tarjottiin lukuvuonna 2022–2023 omassa ryhmässä ja syksystä 2023 alkaen koulun yleisopetuksen ryhmissä.
- Koulun kerhoihin oli mahdollisuus tulla.
- Kansalaisopisto järjesti suomen kielen opetusta Alavieskassa ukrainalaisille.
- Kotouttamisen hankerahoitushakuja on valmisteltu ylikunnallisena yhteistyönä.

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Tuet ja avustukset	0	132 417	50 000	265
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0	132 417	50 000	265
Henkilöstökulut	0	-230	0	0
Palvelujen ostot	0	-48 815	-127 500	38
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-13 813	-3 700	373
Muut toimintakulut	0	-54 092	-25 007	216
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	0	-116 950	-156 207	75
TILIKAUDEN TULOS	0	15 467	-106 207	-15

3100 Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan jäsenet ovat toimineet 1.8.2021 alkaen.

Osallistuminen kokouksiin vuonna 2023

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA		Läsnä
Rinta-Jouppi Meeri	pj	6/6
Huhtala Lauri	vpj	6/6
Härö Juho	jäsen	6/6
Isokääntä Marja	jäsen	6/6
Mäkelä Aki	jäsen	6/6
Kivimaa Päivi	jäsen	4/6
Rajaniemi Mika	jäsen	3/6
Takkunen Anja	jäsen	5/6

Varajäsenten osallistuminen (myös vain osa kokouksesta):

Niskanen Vuokko	(Rinta-Jouppi Meeri)	0
Laitala Ville	(Huhtala Lauri)	0
Marttila Tuomas	(Härö Juho)	0
Kivimaa Eveliina	(Isokääntä Marja)	0
Isokääntä Risto	(Mäkelä Aki)	0
Nyman Jaana	(Kivimaa Päivi)	1
Simonen Jani	(Rajaniemi Mika)	1
Järvinen Noona	(Takkunen Anja)	0

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta kokoontui 6 kertaa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Tehdään päätöksiä, joka kehittävät sivistys- ja hyvinvointipalvelujen toimialaa.	Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen tilikauden kokonaistuloksen ollessa 211 218 euroa ylijäämäinen talousarvioon nähden, toiminta on ollut tuloksellista ja toimintaa on toteutettu sekä kehitetty talousarvion puitteissa tarkoituksenmukaisesti. Tähän on päästy, vaikka välttämätöntä järjestettävää toimintaa on tullut lisää, työsopimus pohjaiset palkankorotukset ovat olleet ennakoitua suurempia sekä yleinen hintojen nousu on haastanut. Näitä tekijöitä ei ole voitu huomioida talousarviossa 2023.
Tavoitteena on hyvinvoinnin, terveyden edistäminen kunnassa sekä tuloksellisuuden ja laadun	Tuloksellisuus voitaneen nähdä myös hyvinvointitekijänä, jolloin sen määrällinen mittaaminen on

parantaminen sivistys- ja hyvinvointipalveluissa.	haastavampaa. Mittareina tässä toimivat HYTE-kertoimen indikaattorit sekä henkilöstön TYHY-kysely.
Tuetaan henkilöstön osaamista ja uudistumista.	Koulutuksia on tarjottu ja henkilöstö on niihin osallistunut. Työnkiertoa on mahdollisuuksien mukaan tarjottu. TYHY-iltapäivä ja TYHY-prosessia on viety eteenpäin työpajojen ja yhteisen kehittämisen kautta. Tämä työ jatkuu edelleen.

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	0	7 136	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0	7 136	0	0
Henkilöstökulut	-89 452	-96 126	-97 848	98
Palvelujen ostot	-14 442	-16 584	-17 000	98
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-458	-549	-3 100	18
Muut toimintakulut	-4 907	-3 718	-4 424	84
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-109 259	-116 977	-122 372	96
TILIKAUDEN TULOS	-109 259	-109 842	-122 372	90

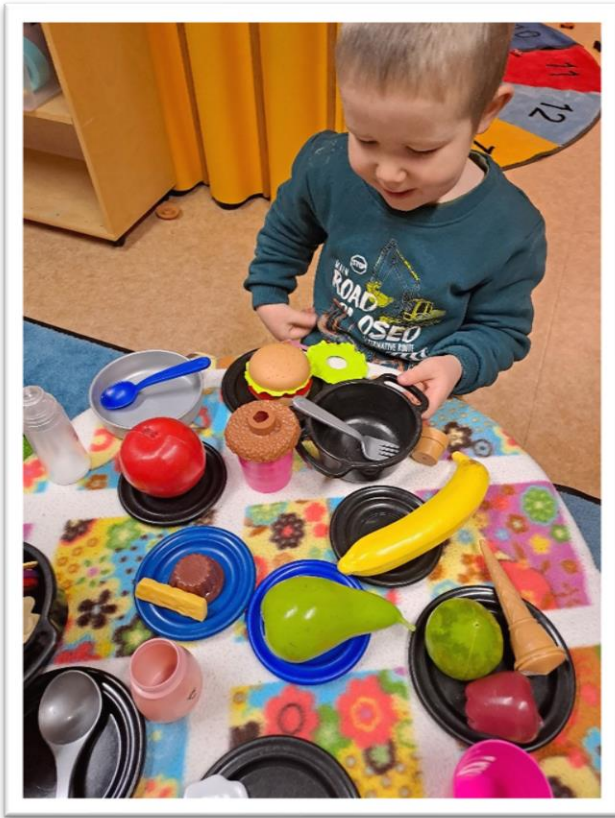
**3101–3105, 3108–3114, 3134
Varhaiskasvatus**

Varhaiskasvatuksen arvot

- Yhdenvertaisuus
- Lapsuuden itseisarvo
- Luottamuksellisuus
- Kiireettömyys
- Tasa-arvo

Varhaiskasvatuspalvelujen tarkoituksena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, kehitystä ja oppimista kasvatuskumppanuuteen perustuvassa yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa.

Varhaiskasvatuksen palvelukokonaisuus sisältää

- varhaiskasvatuksen hallinnon
- perhepäivähoidon
- päiväkotihoidon, myös esioppilaiden iltapäivähoidon
- palvelusetelit yksityisessä hoidossa
- yksityisen toimijan valvonnan ja ohjauksen
- varhaiserityiskasvatuksen
- lastenhoidon tuet

Kunnassa olevia varhaiskasvatuspaikkoja käytetään tarkoituksenmukaisesti ja varhaiskasvatuslain säädöksiensä mukaisesti, lapsen edun ensisijaisuus huomioiden. Yksityiset palvelut täydentävät kunnallista tarjontaa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet

Kunta järjestää varhaiskasvatuspalveluja tarvetta vastaavasti eri toimintamuodoissa. Päiväkodissa toimii 5 eri ryhmää sekä lisäksi osa-aikainen esioppilaiden iltapäiväryhmä.

Perhepäivähoito säilyy toimintamuotona vielä vaikka vähenevässä määrin.

Yksityinen Tanhualan päiväkoti täydentää kunnallista palvelutuotantoa 21 paikalla.

Toteutuma

Varhaiskasvatuspalveluissa on tarjottu alle oppivelvollisuusikäisille lapsille varhaiskasvatusta sekä kunnallisissa päiväkodeissa että palvelusetelin kautta yksityisessä Tanhualan päiväkodissa, ja perhepäivähoidossa. Perhepäivähoitajia on työssä enää yksi kunnallinen hoitaja.

Vuonna 2023 varhaiskasvatushakemuksia (uusien hakijoiden) otettiin vastaan 15 kpl kunnalliseen varhaiskasvatukseen.

Uusia palvelusetelihakemuksia otettiin vastaan 3 kpl, ja Tanhualan päiväkodissa oli vuodenvaihteessa 17 lasta palvelusetelipäätöksellä. Kaikille uusille hakijoille on löytynyt paikka, pääosin huoltajien toiveiden mukaisesti.

S2 -kielen opetusta annetaan kummassakin kunnallisessa päiväkodissa. Maahanmuuttajalapsia on

	ollut palvelun piirissä 6, kaikki ukrainalaisia.
<p>Peukaloisen päiväkotitoiminta tarjoaa vuorohoitoa maanantaista perjantaihin.</p> <p>Viikonlopun aukioloon varaudutaan oman toiminnan laajentamisella tai satunnaiseen tarpeeseen vastaan ostopalveluna.</p> <p>Päiväkodissa on 26 paikkaa.</p>	<p>Peukaloisen päiväkodissa on ollut laajennettu aukiolo ja vuorohoitoa 31.5.saakka, ja sen jälkeen Keltasirkun päiväkotitoiminta on tarjonnut vuorohoitoa perheiden tarpeen mukaisesti. Lapsia on yhteensä n. 24 Peukaloisessa</p> <p>Syksyllä valmistui kuntokartoituksen tulokset, ja kunnan sisäilmatyöryhmässä käsiteltiin tuloksia. Ilmastointia korjattiin ja säädettiin, ja rakenteiden ilmapuotokohtia korjattiin loppuvuonna.</p>
<p>10.8.2023 alkaen Keltasirkun päiväkotitoimintaan perustetaan esiopetusryhmä yhtenäiskoululla toimivien kahden esiopetusryhmän lisäksi. 6-vuotiaiden ikäluokka on vuonna 2023 vuotta 2022 suurempi. Lapset, jotka tarvitsevat vuorohoitoa, saavat tällöin esiopetuksen hoitopäivänsä aikana.</p> <p>Tämä toiminnan kehittäminen muuttaa Keltasirkun päiväkodin vuoropäiväkodiksi, jonka aukioloaika on klo 6.00–22.30 arkipäivisin. Saman katon alle tulee 62 lapselle paikka.</p>	<p>Keltasirkun esiopetusryhmä aloitti elokuulla 10 lapsen ryhmällä, ja täydentävää varhaiskasvatusta tarjottiin heille kaikille, lisäksi koulun tiloissa keskimäärin 6 lapselle.</p> <p>Kolme kokopäiväryhmää toimii Keltasirkussa. 5- vuotiaiden ryhmässä on ollut vahvistettu henkilöstörakenne: 2 opettajaa ja 2 lastenhoitajaa.</p> <p>Tehostetun ja erityisen tuen lapsia on ollut 7, lisäksi esiopetusikäisissä 3. Lapsia on yhteensä ollut n 60 Keltasirkussa. Kokonaislukumäärä kunnallisissa ja yksityisissä oli 31.12.2023 107 lasta.</p>
<p>Varhaiskasvatuslain viimeisin muutos 1.8.2021, joka estää päiväkodin henkilöstömitoituksesta poikkeamisen edes tilapäisesti, kun henkilöstöä on poissa (koulutukset, sairastapaukset, vuosilomat, virkaehtosopimuksen mukaiset vapaat), aiheuttaa varahenkilöstön palkkaamistarpeen.</p> <p>Varhaiskasvatuslain edellyttämä henkilöstörakenteen muutos etenee ensi vuonna varhaiskasvatusopettajien määrän kasvulla 8:aan sivistys- ja hyvinvointipalvelujen sisäisillä siirroilla.</p>	<p>Henkilöstörakenteessa koko kunnassa on 8 varhaiskasvatuksen opettajaa ja 10 lastenhoitajaa, lisäksi avustavaa henkilökuntaa ja erillisrahoituksella varhaiskasvatuksen sosionomi.</p> <p>Toteutui vuoden 2024 alusta pätevytyksen kautta.</p>

<p>Lisäksi henkilökunnalle tuli ilmoitusvelvollisuus, mikäli havaitsevat epäkohtia, joissa lapsen etu tai turvallisuus vaarantuu. Nämä ilmoitukset otetaan jatkossa kirjallisina, yksilöityinä ja ne pyritään käsittelemään kehittämisen näkökulma edellä oman kunnan varhaiskasvatuksesta vastaavien viranhaltijoiden kanssa.</p>	<p>Henkilöstön tekemiä ilmoituksia on käsitelty asiankuuluvalla tavalla.</p>
<p>Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävä yritetään saada täytetyksi.</p>	<p>Varhaiskasvatuksen erityisopettajapalvelut toteutettiin ostopalveluna, hakijoiden puutteen vuoksi.</p>
<p>Varhaiskasvatuksen sosionomin palkkaukseen on saatu opetus- ja kulttuuriministeriön tasa-arvon edistämisen valtionavustuksen jatkorahoitus.</p>	<p>Saimme toiminnalle valtion jatkorahoituksen, jonka turvin kasvatussosionomi työskenteli koko vuoden lisäresurssina ja toimi myös koulun esiopetusryhmässä ja yksityisessä Tanhualan yksikössä.</p>
<p>Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain tulorajat nousivat Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) muutoksella 1.3.2023 ja asiakasmaksutulot tippuvat edelleen.</p> <p>Maksuttoman varhaiskasvatuksen tarjoaminen tulee mietittäväksi tulevina vuosina.</p>	<p>Varhaiskasvatuksen asiakasmaksukertymä pieneni asiakasmaksulain muutosten takia.</p> <p>Vuoden 2023 kertymä oli 44 610e. Varhaiskasvatuksen budjetoidut määrärahat riittivät.</p> <p>Ukrainalaislasten varhaiskasvatuksesta valtio maksoi korvausta 53 511 euroa.</p> <p>Asiakasmaksukertymät:</p> <p>v. 2023, 44 610 euroa v. 2022, 75 739 euroa v. 2021, 93 827 euroa v. 2020, 98 100 euroa v. 2019, 138 000 euroa</p>
<p>Yksilölliset varhaiskasvatussuunnitelmat tehdään jokaiselle lapselle, keskustellen huoltajien kanssa, ja ryhmäkohtaiset suunnitelmat tehdään tiimityönä yksiköissä.</p> <p>Kunnan oma varhaiskasvatussuunnitelma päivitetään opetushallituksen</p>	<p>Varhaiskasvatussuunnitelmat on tehty huoltajien kanssa yhteistyössä jokaiselle lapselle, ja tehostetun tuen päätöksiä huoltajien kuulemisineen on tehty syyskaudella lain edellyttämällä tavalla. Vuoden 2023 aikana on tarjottu myös neljälle ulkopaikkakuntalaiselle lapselle varhaiskasvatuspaikka johtuen lastensuojelun sijoituksista.</p>

ohjeiden mukaan. Pedagogiikan vahvistuminen ja kolmiportaisen tuen arviointi ja toteutuminen on kehittämiskohteena.	Työterveyshuolto on tehnyt työpaikkaselvitykset kumpaankin yksikköön vuoden 2023 aikana.
Toinen painopiste on henkilöstön työhyvinvointi sekä työilmapiirin ja tiimityön vahvistuminen.	Täydennyskoulutusta on ollut henkilöstölle tarjolla sekä lähikoulutuksina että webinaareina, aiheina mm lasten osallisuuden vahvistaminen, positiivinen pedagogiikka ja S2 -kielen opetus.

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	29 382	34 512	16 000	216
Maksutuotot	75 740	44 610	57 200	78
Tuet ja avustukset	73 942	53 511	0	0
Muut toimintatuotot	5 599	6 182	8 000	77
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	184 663	138 815	81 200	171
Henkilöstökulut	-810 513	-892 626	-911 561	98
Palvelujen ostot	-262 750	-282 919	-297 620	95
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 646	-17 366	-12 655	137
Avustukset	-276 241	-256 434	-254 900	101
Muut toimintakulut	-114 763	-133 234	-101 821	131
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 478 913	-1 582 578	-1 578 557	100
Poistot ja arvonalentumiset	-35 726	-54 046	-68 186	79
TILIKAUDEN TULOS	-1 329 976	-1 497 809	-1 565 543	96

Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittyi 4711 eurolla, joka sisältää ennakoimattomina kuluina S2-kielen oppimateriaalin sekä hintojen nousun vuoksi elintarvikkeita sekä kalustohankintoja. Myös puhdistukseen on käytetty ennakoitua enemmän rahoja, johtuen muuttuneesta tilanteesta siivouspalveluissa. Muissa toimintakuluissa ylitystä on 31 413 euroa, johtuen kohonneista sisäisistä vuokrista.

Esi- ja perusopetuksen arvot

- Hyvinvoiva, välittävä, turvallinen ja sitoutunut yhteisö <3

Yhtenäiskoulun arvokeskustelu käytiin vuonna 2023. Koululla päädyttiin yllä oleviin arvoihin.

Perustehtävä

Yhtenäiskoulun opetusta ohjaa perusopetuslaki sekä valtakunnallinen että koulukohtainen esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelma ja johtokunnan tarkistama, sivistys- ja hyvinvointilautakunnan hyväksymä työsuunnitelma.

Keskeisinä opetustyön suunnittelun periaatteina ovat oppilaan vastuu omasta oppimisestaan, oppilaskeskeisten opetusmenetelmien käyttö, oppilaiden ja vanhempien vaikutusmahdollisuus opiskeluun liittyvissä asioissa sekä tuloksellisuus.

Esiopetuksen tavoitteena on lasten oppimisvalmiuksien sekä sosiaalisten taitojen kehittäminen ja ryhmässä toimimisen oppiminen.

Uuden opetussuunnitelman myötä oppilaasta kehittyy aktiivinen toimija kouluyhteisössä ja oppilaat otetaan yhä enemmän mukaan koulun toiminnan suunnitteluun. Oppilasta ohjataan ikä ja kehitystaso huomioiden itsenäiseen tiedon hankintaan tarjoamalla heille erilaisia kiinnostuksen kohteita, kokemuksia ja elämyksiä. Oppilaita kannustetaan käyttämään erilaisia työtapoja. Arvioinnissa lisätään oppilaiden itsearviointia sekä opettajan suorittamaa jatkuvaa formatiivista arviointia.

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestetään yhtenäiskoulun vieressä ala-asteen vanhassa asuntolassa. Toimintaan voivat osallistua 1.–2.-luokkien oppilaat sekä vaativaan erityiseen tukeen siirretyt oppilaat.

1.8.2022 tuli voimaa Peruopetuslain uusi pykälä §3 a Lapsen edun ensisijaisuus. ”Perusopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu (POL §3a).” Taustalla on YK:n lasten oikeuksien sopimus, jossa lapsella tarkoitetaan kaikkia alle 18-vuotiaita.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

- Kehitetään iltapäivätoiminnan järjestämistä ja toimintaa edelleen.
- Liikkuva koulu –hanke toteutui koulupäivän liikunnallisuuden lisäämiseksi sekä koulupäivän rytmittäminen oppimista tukevaksi. Tämä on 50 % kunnan omarahoitteista toimintaa. Avustus 5000 € saatu ajalle 1.12.2022-31.12.2023. Hankkeen nimi ”Meidän yläkoulu liikkuu”.

- KiVa-koulu –toimintaa on tehostettu ja toiminnan painopistettä on suuntaaminen ennaltaehkäisevään työhön. Lisäksi syksystä 2023 lähtien jokaisella vuosiluokalla on opiskeltu tunne- ja turvataitoja.
- Koulukohtaisten kehittämis- ja arviointikohteiden kohteiden tavoitteiden toteuttaminen koulussa konkreettisesti. Kehittämiskohteet on valittu vuosittain ja niiden toteuttamisesta vastaa erikseen valittu henkilöstötiimi.
- Kerhotoiminnan on toteutettu Kerhotoiminnan kehittämisen ja Harrastamisen Suomen mallin rahoitusten turvin.
- Tukioppilaat ja oppilaskuntien hallitukset edistävät oppilaiden osallisuutta, hyvinvointia ja kouluviihtyvyyttä. Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä edistää oppilaiden hyvinvointia koulussa.
- Koulun ja kodin välistä yhteistyötä tehdään yhdessä koulun johtokunnan ja vanhempainyhdistyksen kanssa.
- 1.1.2023 aloittanut hyvinvointialue, Pohde, toi mukaan muutoksia koulun henkilöstö- ja koulurakenteeseen. Koulukuraattori ja koulupsykologipalvelu siirtyvät tuolloin hyvinvointialueen järjestämisvastuulle. Tässä toteutui toinen sopeuttamisohjelman kohta.
- Olemme pyrkineet käyttämään yhdessä kehitettyjä ja sovittuja yhteistyö- ja rajapintaprosesseja lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien toimijoiden kanssa sekä kehitämme niitä edelleen. Tähän on tuonut haasteita hyvinvointialueen käynnistyminen. Etenkin tiedottaminen ja yhteistyö eivät ole toimineet Pohteen taholta.
- Uusi oppivelvollisuuslaki tuli voimaan 1.8.2021, mutta hakeutumisvelvoitetta koskevat säännökset tulivat voimaan jo 1.1.2021. Oppivelvollisuus laajeni vuosi kerrallaan. Jatko-opintoihin sijoittumisessa varmistetaan jatkokoulutuspaikka jokaiselle peruskoulun päättävälle oppilaalle. Kunnalla on valvonta ja ohjausvelvollisuus toisen asteen oppivelvollisista. Oppivelvollisuuden laajennettua toisen asteen opinnot ovat maksuttomia laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille. Seuraamme toisen asteen maksuttomuuden taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia sekä vastataan niihin tarvittaessa.
- Perusopetuksen oppilaanohjauksen lehtori toteuttaa kunnan valvonta - ja ohjausvelvollisuutta.
- Koulussa jatkettiin koulunuorisotyön toteuttamista hankerahoitteisesti yhteistyössä Merijärven kunnan kanssa. Yhteistyö Merijärven kanssa koulunuorisotyöntekijän ja Jelppiverkon etsivän nuorisotyöntekijän osalta on ollut toiminnan kehittämisen kannalta antoisaa ja mikä tärkeintä, nuorille erittäin hyvä ratkaisu.
- Kahden määräaikaisen opettajanviran päättyessä 31.7.2023 vakinaistettiin yksi luokanopettajan virka 1.8.2023 alkaen eduksi katsottiin edellytystä opettaa käsityötä ja liikuntaa. Toinen virka jätettiin täyttämättä. Tämä on sopeuttamisohjelman kolmas toteuttamistoimi.

- Toteutettiin kunnanvaltuuston 13.12.0222 § 75 talousarviossa 2022 ja taloussuunnitelmassa vuosille 2023–2024 tehtyä päätöstä täyttää Kähtävän erityisyksikön opetusryhmän erityisluokanopettajan virka määräaikaisesti vuoteen 2024 asti. Määräaikaisuuden perusteena on hyvinvointialueen lastensuojelun toimenpiteiden ennakoimattomuus suhteessa lastensuojelun erityisyksiköihin sijoittamisessa.
- Investointisuunnitelman osa 2 saatiin toteutettua vuonna 2023. Uusittiin koulun ICT-järjestelmät vastaamaan tämän päivän vaatimuksia.
- Koulutien turvallisuutta on alettu kehittää sekä alustavia suunnitelmia tehty koulun piha-alueen kehittämiseksi viihtyisämmäksi ja turvallisemmaksi. Nämä etenevät vielä tulevina vuosina.
- Seurattiin verkostoperuskoulun kehittymistä, mutta emme liittyneet suunnitelmaan.
- Arvostettiin osaavaa henkilöstöä sekä mahdollistettiin täydennyskoulutus.
- Varauduttiin tulevaan oppilasmäärän vähenemiseen hyvällä henkilöstösuunnittelulla. Pyritään oppilasmyönteiseen, optimaaliseen, kustannustehokkaaseen ja työntekijäystävälliseen henkilöstösuunnitteluun oppilasmäärän vähentyessä.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2022	Ta 2023	Tot 2023	Poikkeama
Perusopetuksen oppilasmäärä	349	318	328	20
Esiopetuksen oppilasmäärä	23	29	31	2
Henkilöstö lkm.	44	41	43	2
Kokonaisviikkotuntien määrä	754,9	754,9	743,9 *)	-11
Jatko-opintoihin päässeet/ päästötodistuksen saaneet	34/35	44/44	39/40	0

*) Keskiarvo kevään (752,9 h) ja syksyn (734,9 h) tuntikehyksestä.

Familiarin Jussilan lastensuojelun erityisyksikön opetusluokka toimi vuonna 2023 Kähtävällä.

Järjestimme valmistavan opetuksen luokkamuotoisena, omana ryhmänä, lukuvuonna 2022–2023. Syksyllä 2023 oppilaat siirtyivät yleisopetuksen ryhmiin.

Olemme saaneet erillisrahoituksia ja valtion avustuksia useista eri rahoitushauista. Rahoitusten turvin on saatu yhtenäiskoululle koulunuorisotyöntekijä ja koulunkäynninohjaaja. Rahoituksella on tarjottu kerhoja oppilaille ja järjestetty koulutusta yhtenäiskoulun opetushenkilöstölle. Hanke- ja erillisrahoitukset on selvitetty erikseen.

	Kokonais- kustannukset €/oppilas
2009 tilinpäätös	6 378
2010 tilinpäätös	6 820
2011 tilinpäätös	7 125
2012 tilinpäätös	8 035
2013 tilinpäätös	8 686
2014 tilinpäätös	8 732
2015 tilinpäätös	8 335
2016 tilinpäätös	8 550
2017 tilinpäätös	8 638
2018 tilinpäätös	7 496
2019 tilinpäätös	7 802
2020 tilinpäätös	7 820
2021 tilinpäätös *)	7575
2022 tilinpäätös *)	7792
2023 talousarvio *)	9873
2023 tilinpäätös *)	9875

*) Kokonaiskustannukset ilman sisäisiä vuokria, sisäisiä eriä, poistoja, hankkeita ja valtion erityisavustuksia muodostuvat toimintakuluista jaettuna perusopetuksen oppilasmäärällä. (KP 3120, 3121, 3128)

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	200 827	123 594	160 000	77
Maksutuotot	19 990	20 880	18 000	116
Tuet ja avustukset	2 401	6 847	0	0
Muut toimintatuotot	20 820	24 832	21 900	113
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	244 038	176 153	199 900	88
Henkilöstökulut	-2 326 953	-2 501 436	-2 529 486	99
Palvelujen ostot	-882 262	-965 447	-912 455	106
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-100 645	-101 233	-113 350	89
Avustukset	-950	0	0	0
Muut toimintakulut	-434 838	-402 526	-392 452	103
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 745 648	-3 970 642	-3 947 743	101
Poistot ja arvonalentumiset	-152 826	-181 675	-182 482	100
TILIKAUDEN TULOS	-3 654 437	-3 976 164	-3 930 325	101

Myyntituottojen kotikuntakorvaukset jäivät 23 747 euroa ennakoitua alhaisemmiksi. Palvelujen ostot ylittyivät 52 992 eurolla, joka johtuu Alavieskan kunnan maksamista kotikuntakorvauksista sekä kuljetuskustannusten noususta. Muissa toimintakuluissa sisäiset vuokrat nousivat noin 10 000 euroa ennakoitua enemmän.

3131 Kansalaisopisto

Kansalaisopiston arvot

Kansalaisopiston toimintaa ohjaavat arvot ovat laatu, luotettavuus, asiakaslähtöisyys ja suvaitsevaisuus.

Perustehtävä ja palveluajatus

Kansalaisopisto on paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuva oppilaitos, joka tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle, kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi ja työelämän tarpeisiin. Kansalaisopiston tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa

koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Kansalaisopistopinnoissa korostuvat omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Ylivieskan seudun kansalaisopisto järjestää koulutusta, jonka tavoitteena on edistää sivistyksellistä tasa-arvoa vapaan sivistystyön arvojen ja ihanteiden pohjalta. Koulutuksessa painottuvat kielet, taito- ja taideaineet, musiikki, tietotekniikka sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävät aineet. Opisto järjestää suomen kielen ja kulttuurin koulutusta maahanmuuttajille. Lisäksi opisto järjestää lapsille ja nuorille kuvataiteen, teatteri-ilmaisun, sanataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaisesti. Kansalaisopisto voi järjestää myös koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää kehittämis- ja palvelutoimintaa.

Opiston omistaa Ylivieskan kaupunki ja sopimuskuntina ovat Alavieskan ja Sievin kunnat.

Toimintasuunnitelma vuosille 2023–2026

Kansalaisopiston toimenpiteiden pohjana on Ylivieska - Kasvun kaupunki -strategiasta osiot Koulutuksesta osaamista ja Palveluista hyvinvointia.

Toiminnan painopiste on alueen asukkaiden tarpeista lähtevä laadukas ja monipuolinen opetus ja tavoitteena on turvata toiminta-alueen asukkaille mahdollisuus elinikäiseen oppimiseen ja sen avulla lisätä ja ylläpitää kuntalaisten terveyttä, hyvinvointia ja osallisuutta. Kuntalaiskuuleminen, yhteistyö eri hallintokuntien ja laajan sidosryhmäverkoston kanssa ovat tärkeitä opetustoiminnan kehittämistyössä ja kurssisuunnittelussa. Ylivieskan kaupungin strategian mukaisesti kiinnitetään huomioita aktiiviseen opiston toiminnan ja kurssien markkinointiin, sekä monikanavaisen viestintään siten, että kaikki ikä- ja kohderyhmät otetaan mahdollisimman hyvin huomioon.

Laadukkaan opetuksen varmistamiseksi kansalaisopistolla tulee olla riittävät henkilöstö- ja talousresurssit. Edellisen lisäksi opetustilojen tulee täyttää ainekohtaiset vaatimukset niin turvallisuuden kuin välineiden osalta, jotta voidaan varmistaa mahdollisuus toiminnan ylläpitämiseen ja edelleen kehittämiseen. Koronapandemian selättämisen jälkeen henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen on tärkeää samoin kuin henkilöstön täydennyskoulutus. Viikoittaisten henkilöstöpalavereiden tavoitteena on kehittää avointa ja osallistavaa päätöksentekoa ja lisätä työhyvinvointia.

Kansalaisopisto verkostoituu aktiivisesti toiminta-alueellaan kaupungin eri hallintokuntien, kolmannen sektorin, seurojen ja yhteisöjen kanssa ja näin vaikuttaa osaltaan opetustoiminnan lisäksi paikalliskulttuurin ylläpitämiseen, alueen kulttuurielämän monipuolistamiseen sekä kuntalaisten yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin lisäämiseen.

Lähivuosien suurimpana kehittämiskohteena opistossa on osaamisperusteisuus, sen myötä opiskelijoiden osaamisen näkyväksi

tekeminen sekä opintosuoritusten vaiheittainen siirtäminen Koski-tietovarantoon. Tämä edellyttää riittäviä henkilöstö- ja koulutusresursseja.

Opetustunnit, opetusryhmät ja opiskelijamäärät:

Vuonna 2023 Alavieskassa opetusta toteutui 764,70 tuntia (v. 2022/ 658,43 h), netto-opiskelijoita oli 209, joista 166 naista ja 43 miestä (v.2022/178). Brutto-opiskelijoita 361 (v.2022/308). Suunniteltuja opintoryhmiä oli kaikkiaan 46, joista toteutui 36.

Suosituimpia kursseja olivat liikuntakurssit, eri musiikin kurssit, sekä muotoilu ja kädentaidot. Edellisen lisäksi ukrainalaisille suunnattujen kielikurssien brutto-opiskelijamäärä oli 37.

Kuten aiempinakin vuosina, alavieskalaisia osallistui myös Ylivieskassa järjestetyille kursseille.

Lapsille ja nuorille suunnattua käsityön taiteen perusopetusta annettiin yleisen oppimäärän mukaan. Opetustunteja toteutui yhteensä 60 (kevät 32 h ja syyskuu 28 h) ja osallistujia oli 6.

Alavieskan kunta sai maksupalautusta 12 064,59 euroa vuonna 2023.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Päiväopetuksen varmistaminen	Opetus painottuu pääasiassa iltapäiväopetukseen, koska suurin osa toiminnoista tapahtuu koulujen tiloissa. Myös päiväopetusta pyritään viikolla järjestämään tarpeita vastaavaksi vuokraamalla tiloja. Viikonloppukurssit voidaan järjestää pääsääntöisesti päiväopetuksena.
Kurssimaksujen säilyttäminen entisellä tasolla	Kurssimaksut pyrittiin pitämään maltillisina. Maksuja tarkasteltiin lukuvuosittain ja korotukset ovat olleet n.3 %. Tähän voi jatkossa tulla muutosta siten, että Ylivieskan sopeuttamisohjelman myötä korotuspaine kurssimaksuihin kasvaa.
Kysyntä ja tarjonta vastaavat toisiaan	Tämä on keskeinen periaate opinto-ohjelman suunnittelussa. Tarjonta perustuu vanhojen toimivien kurssien jatkamiseen sekä kyselyjen avulla saatuihin toiveisiin, joita pyrimme mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan. Haasteena tässä on lähinnä opettajien saatavuus ja rekrytointi.

Pyritään ottamaan huomioon kuntalaisten kurssitoiveet	Viittaus tuohon edelliseen kohtaan. Teemme joka vuosi ennen uuden lukuvuoden alkua kyselyjä kyläyhdistyksille / kolmannelle sektorille sekä netin kautta taataksemme kuntalaisille niitä kursseja, mihin he haluavat osallistua. Meille voi myös aina jättää palautetta ja toiveita kursseista sähköpostilla tai soittamalla tai vaikka käymällä toimistossa.
---	---

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2022	Ta 2023	Tot 2023
Kansalaisopiston tuntimäärä Alavieskassa	658,43	1200	764,70
Oppilasmäärä	178	400	209
Menot €/h	25,48	26	24,62

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	-14 498	-19 177	-31 712	60
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-14 498	-19 177	-31 712	60
TILIKAUDEN TULOS	-14 498	-19 177	-31 712	60

3141 Musiikkiopisto

Musiikkiopiston toiminnan järjestämisestä on sovittu yhteistyössä Ylivieskan kaupungin, Kalajoen, Pyhäjoen, Reisjärven ja Sievin kuntien kanssa. Kustannukset jaetaan pidettyjen opetustuntien suhteessa. Ylivieskan seudun musiikkiopisto on seutukunnallinen taideoppilaitos, jonka tehtävänä on antaa musiikin perusopetusta sekä lisäksi järjestää konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin edistämiseen ja kehittämiseen liittyvää toimintaa.

Musiikkiopistossa opiskeli vuonna 2023 yhteensä 676 oppilasta, joista musiikin perus- ja syventävissä opinnoissa 377 oppilasta ja varhaisiän musiikkikasvatuksessa 299 oppilasta (musiikkileikkikoulu ja soitinvalmennus).

Musiikin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta annettiin yhteensä 17 255 tuntia. Viikkotuntimäärä oli 493 ja opetusviikkoja 35.

Musiikkiopiston kirjanpidon vuoden 2023 toteutumisraportin menojen mukaan oppilashinnaksi muodostuu 2 240 € bruttomeno /oppilas. Vuosiviikkotunnin nettohinnaksi muodostuu 1 036 €.

Alavieskan oppilas- ja tuntimäärä v. 2023

Alavieskan opetuspisteessä opiskeli kevätlukukaudella 2023 yhteensä 47 oppilasta, joista varsinaisia oppilaita 26 ja varhaisiän musiikkikasvatuksen oppilaita 21. Syyslukukaudella oppilaita oli yhteensä 41, varsinaisia oppilaita 24 ja loput 17 musiikkileikkikoulussa.

Musiikkiopiston keskimääräinen viikkotuntimäärä vuonna 2023 Alavieskassa oli 31,42 tuntia/vko (TA 35 t/vko). Alavieskan kunnalle palautetaan tilinpäätöksen 2023 mukaan 2 525 €.

Alavieskassa pidettiin neljä musiikkiopiston konserttia. Lisäksi Alavieskassa on ollut pienimuotoisia oppilaiden esiintymisiä ja muskariesityksiä. Alavieskan toimipisteen johtajana toimi pianonsoitonopettaja Johanna Tilus.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

1. Varhaisiän musiikkikasvatuksen vetovoimaisuus ja soitinvalmennuksen ryhmäopetuksen kehittäminen.

Muskarilaisten määrä Alavieskassa pysyi ennallaan ja valmennusoppilaiden määrä lähes ennallaan; pienenevät ikäluokat ovat haaste toiminnalle, hakijamäärä pysyi kuitenkin lähes ennallaan.

2. Opetussuunnitelman kehitystyössä erityishuomio oppilaiden sitouttamiseen pitkäjänteiseen harrastukseen.

Uusien oppilaiden aloitusinfoissa pyritään käymään huolellisesti läpi opetussuunnitelmaan kuuluvat osa-alueet. Opettajat ja rehtori käyvät huoltajien ja oppilaiden keskusteluja oppilaan edistymisestä ja esim. yhteissoittovelvoitteen toteutumisesta.

Opetussuunnitelman antamia mahdollisuuksia esim. syventävien opintojen lopputyön suhteen on pyritty selventämään oppilaille. Syventävien opintojen kohonnut oppilasmäärä antaa viitteitä siitä, että tässä on onnistuttu.

3. Musiikkiopiston monipuolinen näkyvyys toimialueella ja konserttien tarjoaminen erilaisille kohderyhmille.

Alavieskassa järjestettiin vuoden aikana yhdeksän konserttia. Oppilaskonsertteja pidettiin seurakuntatalolla ja yhtenäiskoululla. Koululaisille järjestettiin soitinesittelykonsertti yhtenäiskoululla. Konserttien merkeissä vierailtiin myös Päiväkoti Keltasirkussa ja palvelutalo Oma Vieskassa.

4. Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi.

Opettajakunta on ammattitaitoista. Vakinaiseen huilunsoiton opettajan virkaan ja pääosin myös sijaisuuksiin onnistuttiin löytämään päteviä opettajia.

5. Asianmukaiset toimintatilat.

Opetustilojen ja -aikataulujen järjestely aiheuttaa jonkin verran haasteita yhtenäiskoululla, jotta opetus pääsisi alkamaan mahdollisimman ajoissa. Oppilaiden kannalta myöhäiset opetusajat eivät ole optimaalisia. Musiikkiopiston viranhaltijaopettajilla on myös opetusta useissa toimipisteissä, ja ajomatkojen takia illat venyvät välillä pitkiksi. Keskusteluyhteys koulun suuntaan on kuitenkin hyvä ja tilat ovat kohtuudella järjestyneet. Pyritään myös lisäämään yhteistä suunnittelua kansalaisopiston kanssa tilatarpeiden osalta.

Muskariopetuksen tila seurakuntatalolla on epäkäytännöllinen mm. ryhmien vaihdon ja kalusteiden siirtelyn osalta. Tila on myös pienehkö. Toisaalta ryhmien aikatauluttaminen on onnistunut hyvin ja ilmanlaatu on hyvä.

6. Alavieskan viikkotuntimäärä 2023 keskimäärin 35 h/vko.

Viikkotuntimäärä oli vuonna 2023 keskimäärin 31,42 h/vko

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Opetustuntimäärä 35 h/vko	Opetustuntimäärä 31,42 h/vko
Musiikkileikkikoulutoiminta jatkuu Alavieskassa	Toteutui olosuhteisiin nähden hyvin.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2022	Ta 2023	Tot 2023
Tuntimäärä			
Alavieskassa	1102,5	1225	1099,7
Oppilasmäärä	26	25	26
Menot €/h	31,46	29	29,61

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	-34 692	-32 563	-34 820	94
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-34 692	-32 563	-34 820	94
TILIKAUDEN TULOS	-34 692	-32 563	-34 820	94

3212 Kirjastopalvelut

Kirjastotoimen arvot

Yhdenvertaisuus

-
- **Yhteisöllisyys**
- **Kestävä kehitys**
- **Sananvapaus**
- **Ennakkoluulottomuus**
- **Avoimuus**
- **Rohkeus**
- **Luotettavuus**

Perustehtävä

Kirjaston toiminta perustuu kirjastolakiin (29.12.2016/1492). Kirjasto on kunnan peruspalvelu. Kirjastopalveluiden tulee edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia perinteisten sivistykseen liitettyjen asioiden, kuten kirjallisuuden ja taiteen harrastuksen ja jatkuvan tietojen ja taitojen kehittämisen lisäksi tietoyhteiskunnan edellyttämien kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Uudessa laissa korostetaan asiakkaan tasavertaisuutta kirjastopalvelujen käyttäjänä. Tämä näkyy mm. siten, että kirjastot eivät peri varausmaksuja. Kirjasto tarjoaa myös entistä laajemmat e-aineistopalvelut asiakkailleen.

Lisäksi laki edellyttää virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen sisällöllistä kehittämistä. Kirjaston toimintoja arvioidaan jatkuvasti ja systemaattisesti laadun ja tuloksellisuuden pohjalta. Kunnassa on kaksi kirjastoa, joista toinen toimii omassa rakennuksessaan ja toinen yhtenäiskoulun tiloissa koulukirjastona. Kirjasto on myös tila, jossa kuntalaiset voivat oppia, harrastaa, kokoontua, tehdä töitä ja viihtyä.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Kirjasto on palvelualtis ja laadukas lähipalvelu.	Alavieskan kirjasto toimii keskeisellä paikalla kunnassa ja avoinna viitenä päivänä viikossa. Lisäksi kirjasto palvelee verkossa tarjoten kirjoja, elokuvia, musiikkia ja aikakauslehtiä ympäri vuorokauden. Kirjasto järjestää

	<p>kotipalvelua asiakkaille, jotka eivät voi vieraila kirjastossa.</p> <p>Tapahtumatarjonta ja kuukausittain vaihtuvat taidenäyttelyt tuovat lisänsä kunnan kulttuuripalveluihin.</p> <p>Kirjasto tarjoaa myös tiloja, tietokoneita ja tulostusmahdollisuuden asiakkailleen.</p> <p>Kirjastossa asioi 23 251 kävijää vuonna 2023. Lainojen määrä vuoden aikana oli 43 727 eli hiukan vajaa 18 lainaa/asukas.</p>
Kirjastoaineisto on ajantasaista (hankinnat, poistot)	Kirjastoon hankittiin 2172 uutta teosta. Lisäksi käytettävissä on seutukuljetusten kautta koko Joki-kirjastojen kokoelma ja kaukopalvelun kautta rajattomat aineistovarannot. Kirjaston kokoelmasta poistettiin 1888 teosta.
Pohjoisen eKirjaston rinnalle nousee valtakunnallinen eKirjasto	Pohjoisen eKirjasto toimii erittäin hyvin ja tarjoaa monenlaisia verkkoaineistoja. Valtakunnallisen eKirjaston valmistuminen viivästyi ja aloittaa toiminnan vuonna 2024. on koko valtakunnan yhteinen eKirjasto. Pohjoisen kirjastot maksavat e-aineistoista kuntakohtaisesti 0,80 senttiä/asukas/vuosi.
Joki-kirjastot liittyvät kansalliseen kuvailu- ja metatietovarantoon, Melindaan.	Joki-kirjastojen liittyi Melindaan vuoden 2023 aikana. Joki-kirjastojen aineistoista Melindassa ovat mukana uutuushankinnat ja kotiseutuaineisto.
Kirjastossa on riittävästi ammattitaitoista ja pätevää henkilökuntaa.	Kirjaston henkilökunta on ammattitaitoista ja koulutautuu vuosittain mm. Ake:n ja Avin koulutustarjonnan avulla. Teams-koulutukset lisäävät mahdollisuuksia osallistua myös lyhyisiin koulutuksiin. Sairaus- ja vuosilomat aiheuttavat omat haasteensa kolmen työntekijän yksikössä. Opiskelijat ja muu määräaikainen henkilökunta ovat merkittävä lisäresurssi kirjaston toiminnassa silloin.
Koulukirjastotoiminta	Koulukirjasto on avoinna joka toinen viikko. Koulukirjastoa käyttävät lähinnä 0–3-luokat.
Lukuharrastuksen edistäminen (satutunnit, kirjailijavierailut, kirjavinkkaus)	Kirjasto on järjestänyt erilaisia tapahtumia, aineistonäyttelyitä, kirjailijavierailuja, satutunteja ja kirjavinkkausta. Lukuviikon toteutus yhtenäiskoulun kanssa yhteistyössä ja Harry Potter-illan

	<p>pakohuoneineen ja Lasten museopäivien toteutus yhteistyössä nuorisotoimen kanssa kiinnostivat alle 18-vuotiaita kuntalaisia. Kirjailijavieraina kävivät mm. Jyri Paretskoi, Paula Noronen, Matti Rämö, Anni Kytömäki ja Johannes Alaranta.</p>
<p>Pyritään terveyttä edistävien asioiden toteuttamiseen tavoitteiden mukaisesti – kirjasto lisää kuntalaisten hyvinvointia.</p>	<p>Kirjasto tarjoaa kaikille yhteisen, matalan kynnyksen tilan ja vapaasti käytettävät aineistot, jotka tukevat hyvinvointia. Kirjasto osallistui Hyte-viikkoon. Kirjasto toimi myös harrastuspiirien ja yhdistysten tilana.</p>
<p>Hankkeet</p>	<p>Kirjasto menee mihin vaan: supervinkkarit tähtihetkiä – tehtiin loppuraportti, jonka AVI hyväksyi Joki-kirjastojen yhteinen hanke muutettiin sisällöltään toiseksi ja saatiin AVI:n rahoitusta hankkeelle Karttamerkit kohdalleen: Joki-kirjastot yhteisiä toimintamalleja tiivistämässä, 30 000 e. Haettiin vuoden 2023 haussa vuodelle 2024–25 AVIn rahoitusta hankkeelle ”Omin nokin: omatoimikirjasto Alavieskaan, 15 000 e. Päätös tulee 3/2024.</p>
<p>Tapahtumat ja tilat</p>	<p>Kirjasto järjesti vuoden aikana 55 omaa tapahtumaa, joihin osallistui 1923 henkilöä ja osallistui myös muiden järjestämiin tapahtumiin. Kirjaston tiloja käyttivät mm. musiikkiopisto, Raudaskylän Kristillinen Opisto, Alva-verkosto, harrasteryhmät ja yrittäjät.</p>

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2023	Ta 2024	Su 2025	Su 2026	Su 2027
Lainojen lukumäärä	43 727	43 000	44 000	44 000	44 000
Lainat/asukas	17,87	16,4	18	18	18
Lainat/aukiolotunti 1833 h	23,86	22,6	22,66	22,66	22,66
Kustannukset €/laina	6,11	6,16	6,16	6,16	6,16
Henkilöstö lkm.	3	3	3	3	3

Toiminta tulot ja -menot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	640	431	500	86
Maksutuotot	274	360	180	200
Muut toimintatuotot	1 540	1 658	540	307
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 454	2 450	1 220	201
Henkilöstökulut	-127 688	-134 589	-143 480	94
Palvelujen ostot	-27 597	-26 770	-33 980	79
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-47 750	-47 180	-50 600	93
Muut toimintakulut	-48 903	-53 802	-55 267	97
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-251 938	-262 341	-283 327	93
Poistot ja arvonalentumiset	-7 487	-7 487	-7 486	100
TILIKAUDEN TULOS	-256 970	-267 378	-289 593	92

3221 Nuorisopalvelut

Nuorisotoimen arvot

- Samanvertaisuus
- Toisen ihmisen kunnioittaminen
- Lapset ja nuoret ensin

Nuorisolain mukaan kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut tai muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot.

Lautakunta jakoi nuorisotoimen avustuksia yhteensä 5000 euroa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet

Toteutuma

Koulunuorisotyön vakiinnuttaminen ja kehittäminen yhdessä yhtenäiskoulun ja muiden paikallisten sekä alueellisten toimijoiden kanssa niin normaali- kuin poikkeusoloissakin.	Vapaa-aikaohjaaja koordinoi ja järjestää kaksi kertaa vuodessa yhteistyöpalaverin yhtenäiskoulun ja paikallisten toimijoiden kanssa. Palavereissa käytiin läpi ja päivitettiin koulunuorisotyön vuosikelloa, keskusteltiin koulunuorisotyön painopisteistä ja -tarpeista sekä kirjattiin
--	--

	<p>suunnitelmat osaksi vuosikelloa. Vuosikelloon on kirjattu lisäksi myös koulun teemat ja koulunuorisotyössä huomioitavat tapahtumat.</p> <p>Koulunuoristyöhön kuuluivat säännölliset välituntikohtaamiset, mediataito- ja ehkäisevän päihdetyön oppitunteja sekä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa järjestettiin Camera obscura -toimintamalli yläkoululaisille, ysien päivä tulevaisuus teemalla ja seiskojen ryhmäytyspäivät.</p> <p>Pääsimme mukaan Ysipykälä-hankkeen kummikunnaksi. Ysipykälä-hankkeen kummikunnaksi haki 31 kuntaa, joista lopulta valinta kohdistui 17 kuntaan. Mukaan valikoituneet kunnat ovat ympäri Suomen ja edustettuna ovat pienet kunnat, kaksikieliset kunnat sekä kehyskunnat.</p> <p>Ysipykälä-hankkeessa vahvistetaan nuorisolain 9 §:ssä säädettyjen kuntien monialaisten ohjaus- ja palveluverkostojen toimintaa sekä varmistetaan niiden tehtävien toteutuminen muuttuvissa yhteiskunnallisissa rakenteissa.</p> <p>Hankkeen toteuttamisaika on 1.5.2023-30.4.2025.</p>
<p>Koulunuorisotyöhankkeen toteuttaminen yhteistyössä Merijärven kunnan kanssa.</p>	<p>Alavieskan ja Merijärven yhteinen koulunuorisotyö -hanke sai erillisrahoitusta myös vuodelle 2023. Hankkeen avulla koululla oli kahtena päivänä viikossa koulunuorisotyöntekijä kohtaamassa nuoria. Jatkohankkeessa paneuduttiin erityisesti ehkäisevään päihdetyöhön ja välituntiviihtyvyyden sekä -liikkumisen lisäämiseen.</p> <p>Hankkeen aikana kehitettiin mm. Selvis-toimintaa, jolla oppilaita sitoutetaan päihdeettömyyteen. Toiminnan kehittämisen aikana sitoumuksen tekivät 6. luokkalaiset ja sitoutumalla he saivat osallistua mm. Selvis-porukan</p>

	<p>välitunteihin mukavan tekemisen parissa.</p> <p>Välituntiviihtyvyyttä ja -liikuntaa lisättiin mm. koulunuorisotyöntekijän matkalaukulla, josta löytyy pelejä ja tekemistä välitunneille sekä yläkoulun saliliikunta välitunneilla.</p>
<p>Nuorisovaltuuston toiminnan toteuttaminen ja kehittäminen.</p>	<p>Edellinen vuosien 2021–2023 nuorisovaltuusto kausi päättyi keväällä ja uusi vuosien 2023–2025 nuorisovaltuusto järjestäytyi syksyllä.</p> <p>Vuoden aikana nuorisovaltuustot ottivat kantaa mm. energiajuomiin ja sähkötupakkaan sekä kirjoittivat puheen itsenäisyyspäivän juhlaan. Lisäksi nuorisovaltuusto oli järjestämässä nuorten yhdenvertaisuusiltaa, tarjosivat kyydityksen Ylivieskassa järjestettyyn nuorten Zero Friday tapahtumaan, toimivat joulunavauksen juontajina ja järjestivät vuoden päätteeksi nuorten bileet. Myös nuorisovaltuuston näkyvyyden eteen paneuduttiin syksyn aikana somessa ja nuorten keskuudessa yhteisöpedagogi opiskelijan ohjaamana.</p> <p>Nuorisovaltuustoa ohjaava vapaa-aikaohjaaja oli mukana aina kokouksissa läsnäolo-oikeudella. Rooli kokouksissa oli tukea ja yhdessä jäsenten kanssa kehittää nuorisovaltuuston toimintaa.</p>
<p>Digitaalisen nuorisotyön kehittäminen, sekä paikallisen nuorisotyön toimintakulttuurin ajanmukaistaminen suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti.</p>	<p>Paikallista nuorisotyötä toteutettiin vapaa-aikaohjaajan, nuorisotilan ohjaajien, koulunuorisotyö hanketyöntekijän ja etsivän nuorisotyöntekijän toimesta nuorisotilalla, koululla sekä jalkautuen eri tapahtumiin. Lisäksi tehtiin yhteistyötä mm. retki, leiri ja tapahtumatoiminnassa paikallisten toimijoiden sekä lähikuntien kanssa. Nuorisotyön suunnittelussa huomioitiin eri ikäryhmiä ja eri toimintaympäristöissä tapahtuva toiminta.</p> <p>Nuorisotilatoiminnan suunnittelussa painotettiin erityisesti toiminnallisuuteen</p>

	<p>5. ja 6. luokkalaisille suunnatussa mininuoppis toiminnassa sekä yläkoululaisille ja vanhemmille suunnatussa avoimissa nuorisoilloissa. Monipuolisella toiminnallisuudella tavoiteltiin nuorten toiveiden toteuttamista sekä mielekkään tekemisen tarjoamista, niin että jokainen nuori voisi löytää jotain mielekästä toimintaa itselleen. Teemaviikkoja on ollut mm. hyvinvointiin, taiteeseen, turvallisuuteen ja päihteisiin liittyen sekä muuta toimintaa on ollut mm. skabojen, peliturnausten ja askartelun merkeissä. Kaiken tapahtuneen toiminnan ohessa tärkeimpänä työtä on kuitenkin tehty aidosti kohdaten, kuunnellen ja keskustellen nuorten kanssa.</p> <p>Digitaalista nuorisotyötä tehtiin sosiaalisen median kautta sekä hyödyntäen erilaisia digitaalisia välineitä. Sosiaalisessa mediassa tuotiin esille teemaviikkojen tarjoamaa tietoa, järjestettiin digitaalisia kilpailuja ja kyselyjä sekä aktivoitiin nuoria sitä kautta. Digitaalisia välineitä hyödynnettiin digitaalisten pelien turnauksissa sekä eri menetelmiä hyödyntäen, kuten Kahoottia. Lisäksi vuosittain toistuva nuorisotilan joulukalenteri painottui vuonna 2023 diginuorisotyöhön.</p>
<p>Nuorisotyön suuntaaminen myös varhaisnuorille (10–12-vuotiaille) tukien kotien ja koulun kasvatustyötä.</p>	<p>Varhaisnuorille suunnattua mininuoppis järjestettiin viikoittain vuoden 2023 aikana yhteensä 35 kertaa. Mininuoppis toiminta on ollut toivottua ja suosittua ja siihen osallistui keskiarvoltaan vuoden aikana 18,88 henkilöä. Toimintaa järjestettiin nuorten toiveiden mukaisesti, mm. kilpailuja, peliturnauksia, askartelua ja liikuntaa.</p> <p>Lisäksi koulunuorisotyötä on suunnattu varhaisnuorille. Ehkäisevän päihdetyön oppitunnit sekä mediataito oppitunnit pidettiin yläkoululaisten lisäksi 5. ja 6. luokkalaisille. Jalkautumisia ja</p>

	välituntitoimintaa toteutettiin myös alakoululaisille.
Nuorisotilan kehittäminen nykyaikaiseksi ja viihtyisäksi yhteistyössä nuorten kanssa.	Tilojen muutostoimia ei päästy vielä aloittamaan vuonna 2023. Nuorten toiveita huomioitiin kuitenkin hankkimalla mm. kahvinkeitin, ps pelejä ja lautapelejä. Lisäksi nuoria on kuultu nuorisotilan kehittämisen suhteen, joita tullaan huomioimaan ja toteuttamaan vuoden 2024 aikana.
Kuntien välinen yhteistyö mm. nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden ja etsivän nuorisotyön puitteissa	Jelppiverkko toteuttaa alueellisesti etsivää nuorisotyötä myös Alavieskassa. Ohjaamo-palvelut löytyvät Ylivieskasta ja Kalajoelta. Jelppiverkolta löytyy myös nettietsivän palvelu.
Alavieskan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman toteuttaminen nuorisotoimen osalta.	<p>Kaikki nuorisotoiminta on ennaltaehkäisevää sekä päihteetöntä toimintaa. Nuorisoiiloissa tuodaan esille hyvinvointiin- ja terveyteen liittyviä teemoja suunnitelmallisesti. Lisäksi nuorten kanssa käsitellään aiheita keskustellen ja erilaisen mukavan tekemisen ohella. Vapaa-aikaohjaaja ja nuorisovaltuuston edustaja osallistuu HYTE-työryhmän toimintaan. Nuorisopalvelut järjestävät nuorille HYTE-viikolla kohdennettua ohjelmaa nuorisotilalla.</p> <p>Nuorisotoiminnassa on painotettu yhä enemmän nuorten osallisuutta ja huomioitu heidän toiveitaan toiminnan suunnittelussa. Myös nuorisovaltuusto on toiminut aktiivisesti tuoden omaa näkemystään päätöksentekoon ja yhteiskunnallisiin asioihin. Yhteistyötä perheiden kanssa on pyritty vahvistamaan mm. nuorisotilalla järjestettyihin kaikille avoimilla päivillä, näihin ei kuitenkaan ole osallistunut huoltajia. Lisäksi nuorisotilalta viestitään pienellä kynnyksellä huoltajille ongelma ja huoltilanteissa.</p> <p>Turvataito teemaa käsitellään päivittäisissä keskusteluissa nuorten kanssa sekä 5.–9. luokkalaisille järjestetyillä mediataito oppitunneilla</p>

	<p>käsiteltiin erityisesti nettiturvallisuutta ja -kiusaamista. Nuorisotilaa kehitetään edelleen nuorten toiveita huomioiden.</p>
<p>Jelppiverkon ja starttivalmennuksen toteuttaminen Alavieskassa.</p>	<p>Jelppiverkko tarjoaa yksilöllistä tukea ja ohjausta Alavieskan 15–28-vuotiaille tuen tarpeessa oleville nuorille. Jelppiverkko toimii kahdeksan kunnan alueella: Kalajoki, Merijärvi, Alavieska, Ylivieska, Reisjärvi, Oulainen, Sievi ja Haapavesi. Etsivää nuorisotyötä tehdään kaikissa kahdeksassa kunnassa sekä yksilö- ja starttivalmennusta Reisjärveä, Merijärveä ja Alavieskaa lukuun ottamatta muissa kunnissa.</p> <p>Jelppiverkon rahoitus muodostuu etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajatoiminnan valtion avustuksista ja kuntien rahoituksesta. Kunnassamme toimi Jelppiverkon etsivän nuorisotyön Jelppietsivä Alavieskan ja Merijärven kuntayhteistyönä. Alavieskan kunta myi Jelppietsivän työaikaan 30 % viikossa Merijärven kunnalle.</p> <p>Starttivalmennusavustuksen kieltopäätös esti meitä hakemasta rahoitusta starttivalmennukseen. Kielto koski myös ostopalvelua, joten starttivalmennusta ei järjestetty.</p> <p>Jelppiverkon taloudellinen selvitys on Hankkeet ja erillisavustukset kohdassa.</p>
<p>Tehdään nuorten palveluesite.</p>	<p>Nuorisopalveluista tehtiin tulostettava esite, josta löytyvät nuorityöntekijöiden yhteystiedot, sosiaaliset mediat ja lyhyt kuvaus. Esitteen tavoitteena on lisätä nuorisopalveluiden näkyvyyttä ja madaltaa kynnystä osallistua nuorisotoimintaan.</p>
<p>Osallistuminen Oulun eteläisen NUPS –hankkeeseen</p>	<p>Oulun eteläistä NUPS-hanketta koordinoi Haapajärven kaupunki ja hanketyöntekijä. Mukana hankkeessa ovat Alavieska, Haapajärvi, Haapavesi, Kärsämäki, Nivala Oulainen, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Sievi, Siikalatva ja Ylivieska</p>

	<p>Hanke on vuoden 2023 aikana kartoittanut kunnissa tehtävää nuorisotyötä.</p> <p>Hankkeen tavoitteena on Oulun eteläisen nuorisotyön perussuunnitelma, joka määrittelee alueella toteutettavan nuorisotyön arvopohjan, päämäärät sekä käytössä olevat työmuodot, niiden tavoitteet ja arviointimenetelmät. Oulun eteläisen nuorisotyön perussuunnitelman myötä nuorisotyön sekä muun palvelujärjestelmän osalta voidaan yhä paremmin tehdä yhteistyötä, jonka avulla tuetaan nuorten kasvua, itsenäistymistä, kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Yhteistyönmerkitystä tulevaisuudessa tullaan korostamaan vähenevien resurssien myötä</p>
--	---

Muu toteutunut toiminta:

Leiritoimintaa järjestettiin hiihto-, kesä- ja syyslomalla monipuolisesti alakoulu ikäisille lapsille. Lisäksi järjestettiin kesäretki PowerParkiin ja syyslomaretki Ouluun. Keväällä nuorisopalvelut olivat mukana järjestämässä Pihlaja artistin konserttia, kesän alussa nuorisovaltuuston kanssa yhteistyössä järjestettiin yhdenvertaisuusilta nuorille, kesällä nuorten rap-konsertti. Alavieska-päivien aikaan nuorisopalvelut olivat mukana E-urheilutapahtumassa Virillä sekä iltakonsertissa. Syksyllä Alavieska oli mukana usean kunnan yhteistyötapahtumassa Zero Fridayssa sekä vuoden loppuun järjestettiin yhteistyössä nuorisovaltuuston kanssa nuorten disko.

Hanke- tai erillisavustukset on kuvattu toteuman mukaisilla talousluvuilla erikseen.

Nuopparin ja mininuoppiksen kävijätilasto vuonna 2023

K13 nuopparin kävijä keskiarvot		
	2022	2023
Tammikuu	37,13	25,1
Helmikuu	29	30,8
Maaliskuu	24,63	28
Huhtikuu	32,9	32
Toukokuu	26,3	31,7
Kesäkuu	15,42	31,2
Heinäkuu	-	-
Elokuu	27,6	30,4
Syyskuu	37,35	38,6
Lokakuu	33,6	33,2
Marraskuu	34,54	30,6
Joulukuu	31	39,7
Koko vuosi	31,1	31,6

Mininuoppis kävijä keskiarvot		
	2022	2023
Tammikuu	15,7	17
Helmikuu	14	20,5
Maaliskuu	23,3	18
Huhtikuu	18	16,8
Toukokuu	26	17,3
Kesäkuu	-	-
Heinäkuu	-	-
Elokuu	-	18
Syyskuu	34,3	22,5
Lokakuu	20,8	23
Marraskuu	24,8	15,8
Joulukuu	19	20
Koko vuosi	22,1	18,88

Alavieskan nuorisopalvelut kaksipuolinen esite

ALAVIESKAN NUORISOPAVELUT

NUOPPARI
Alavieskan nuoppari on avoin kohtaamispaikka nuorille. Nuopparilla voi pelata biljardia, pingistä, pleikkaria tai vaikka juoda kahvit ja nauttia seurasta! Nuopparille pääsee kaikki 7-luokkalaiset ja sitä vanhemmat. Mininuoppikselle pääsee 5. ja 6. luokkalaiset.
Nuoppari sijaitsee osoitteessa pääskyntie 1 (Virin rakennus).

AVOINNA

Maanantai	18.00 - 21.00	Janika Tervämäki, vapaa-aikaohjaaja Puh. 044 539 5267
Torstai (mininuoppis)	14.00 - 16.30	Iitaohjaajat (ma. to ja pe iltaisin) Puh. 044 539 5273
Torstai	18.00 - 21.00	
Perjantai	18.00 - 23.00	

alavieskan_nuoppari Alavieskan nuoppari How_to_nuoppari How_to_nuoppari nuorisotia@edu.alavieska.fi

KOULUNUORISOTYÖ
Janika Tervämäki, vapaa-aikaohjaaja
Koululla tavattavissa torstaisin kello 11-12.15.

Jenna Koski, koulunuorisotyö hanketyöntekijä
Koululla tavattavissa torstaisin ja perjantaisin.

jenna_koulunuorisotyontekija jenna_ohjaaja Puh. 044 539 5436 jenna.koski@edu.alavieska.fi

ETSIVÄ NUORISOTYÖ
Etsivän nuorisotyöntekijä ohjaa ja tukee nuoria opiskelupaikan, töiden ja muiden arjen asioiden kanssa.

Eveliina Anias-Nivala, etsivä nuorisotyöntekijä
Alavieskassa ke-pe. tavattavissa osoitteessa puurakenteentie 3.

eveliina.jelppiverkko Eveliina Jelppiverkko Puh. 044 5395 457 eveliina.anias-nivala@jelppiverkko.fi

VAPAA-AIKAOHJAAJA, JANIKA TERVÄMÄKI
Vapaa-aikaohjaaja vastaa kunnan nuorisotyöstä, on mukana kulttuuritoimessa sekä vapaa-aikapalveluissa ja tapahtumissa. Lisäksi toimii nuorisovaltuuston ohjaajana, järjestöyhdyshenkilönä ja ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilönä. Edellä mainituissa asioissa voi olla minuun yhteydessä tai tulla käymään toimistollani osoitteessa puurakenteentie 3.

alavieska.fi/vapaa-aika/nuoriso
 alavieskanvapaa-aikatoimi Ohjaaja Janika Tervämäki Puh. 044 5395 267 janika.tervamaaki@edu.alavieska.fi

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Maksutuotot	162	550	1 500	37
Muut toimintatuotot	0	30	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	162	580	1 500	39
Henkilöstökulut	-51 251	-69 256	-73 388	94
Palvelujen ostot	-23 575	-25 570	-28 185	91
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 570	-3 562	-7 650	47
Avustukset	-21 000	-26 700	-26 700	100
Muut toimintakulut	-10 603	-11 043	-20	55 214
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-109 998	-136 131	-135 943	100
Poistot ja arvonalentumiset	-3 633	-3 633	-3 633	100
TILIKAUDEN TULOS	-113 470	-139 185	-138 076	101

Muissa toimintakuluissa käyttöprosenttia nostaa talousarviossa 2023 huomioimattomat vuokratulot. Tämä kulu on kompensoitu muussa nuorisotoiminnan toimintakuluissa.

3231 Museo

Perustehtävä

Museolaissa (314/2019) säädetään museotoiminnan tavoitteena olevan väestön ymmärryksen ylläpitäminen ja vahvistaminen kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään. Museoiden tulee edistää kulttuuri- ja luonnonperinnöstä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä aineellista ja visuaalista kulttuuriperintöä tuleville sukupolville, harjoittamalla siihen liittyvää tutkimusta, opetusta ja tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisutoimintaa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Museo avoinna kesällä heinäkuun ajan	Museo oli avoinna suunnitelman mukaisesti, ja siellä vieraili 360 kävijää.
Hannulan talon jatkosuunnitelmat	Hannulan talon ylläpitokustannukset hoitaa Alavieskan kunta. Myös kiinteistön vuosisiivouksista vastaa kunta. Hannulan talo kotiseutuyhdistys saa avustusta kulttuuripalveluilta tapahtumatuotantoon.
Kotiseutumuseon toiminnan kehittäminen (tapahtumat ja näyttelyt)	Kesällä järjestettiin Lasten museopäivät yhteistyössä nuorisotoiminnan ja kirjaston ja kulttuuripalvelujen kanssa. Tarjolla oli satutunteja, lukuponi Moonan vierailu, Raimo Hentusen musiikkituokiot ja pihapelejä. Kesäkuussa kulttuuripalvelut tarjosi Santeri Kinnusen kitarakonsertin museossa. Joulunavaus oli museon pihapiirissä. Museon näyttelyssä oli esillä vanhoja tekstiilejä.

Toimintatulot ja -menot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Henkilöstökulut	-2 504	-2 376	-3 009	79
Palvelujen ostot	-200	-121	-1 250	10
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	-350	0
Avustukset	-3 000	-3 000	-3 000	100
Muut toimintakulut	-1 120	-3 962	-4 198	94
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 824	-9 459	-11 807	80
Poistot ja arvonalentumiset	-742	-742	-742	100
TILIKAUDEN TULOS	-7 566	-10 201	-12 549	81

3261 Muu kulttuuritoiminta

Perustehtävä

Laissa (Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 166/2019) kuntien kulttuuritoiminnasta säädetään, että kunnan tehtävänä on:

- edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä
- luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle
- edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa
- tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen;
- edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa;
- edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa;
- edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Kaikenikäisille tarkoitettujen kulttuuritilaisuuksien järjestäminen kunnassa. Lasten ja nuorten kulttuuritoiminnan järjestäminen osana yhtenäiskoulun toimintaa	Kulttuuripalvelut järjesti kuusi musiikkikonserttia (joista kolme lapsille), teatteriesityksen, tarinaniskentäkisan, kaksi elokuvaesitystä (toinen lapsille) ja oli mukana järjestämässä muiden toimijoiden kanssa yhden teatteriesityksen (yhtenäiskoulu) kaksi konserttia nuorille (MLL ja Tulevaisuusmessut) itsenäisyyspäivänjuhlan (seurakunta) ja joulunavaus (Alavieskan kunta) Teatterimatka ja yksi teatterivierailu peruuntui koronan takia. Tapahtumissa kävi 2505 osallistujaa.
Hyte-toiminta	Kulttuuripalvelut oli mukana Hyte-viikon tapahtumissa: Sellisti Seeli Toivion konsertit oppilaille, Omavieskassa ja iltakonsertti. Elokuvaesitykset aikuisille ja lapsille.
Kulttuurikasvatussuunnitelman päivittäminen	Kulttuurikasvatussuunnitelma on päivitetty yhteistyössä yhtenäiskoulun kanssa.
Kaikukortti-toiminnan jatkaminen ja Kulttuurikaveri-toiminta	Alavieska on mukana Kaikukortti-toiminnassa, joka mahdollista vähävaraisten osallistumisen kulttuuritapahtumiin. Kunnassa toimii myös Kulttuurikaveri-palvelu, jonka

	tavoitteena on tarjota kaveri kulttuuritapahtumiin.
Alavieska-viikon järjestäminen yhteistyössä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa	Kulttuuripalvelut koordinoi ja markkinoi Alavieska-päivät, jonka sisällöntuotannosta vastasivat pääasiassa yhdistykset ja muut toimijat. Kulttuuripalvelut järjesti tarinaniskentä-kilpailun Linnakalliolla sekä rahoitti kyläkierroksen keskustassa tarjoiluineen.
Siirtolaisuus-hankkeessa mukana mm. tiedontallentajana	Tiedontallennusta on tehty ja tehdään edelleen kuntalaisten toimittaessa aineistoa kirjastoon. Vierailu Eläkeliiton tilaisuuteen.
Avustukset ja stipendit kulttuuritoimijoille	Kulttuuripalvelut jakoivat avustuksia eri kulttuuritoimijoille 1500 euroa sekä Hannulan kotiseutuyhdistykselle avustusta tapahtumatuotantoon.
Hanketoiminta	Kulttuurimatkailuhanke KUMA, jossa mukana Alavieska, Haapajärvi, Kalajoki, Kempele, Nivala, Oulainen, Pyhäjärvi, Sievi ja Ylivieska. Maaseuturahaston rahoittama hanke vuosille 2022–2024. Alavieska on Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupunki- hankkeessa mukana Pohjois-Pohjanmaan liiton hankkeen kautta Alavieska sai ammattitaiteilijoiden ja kuntalaisten taidetyöpajoissa tekemän yhteisötaideteoksen Ympäri ämpäri leikkikentän kulmalle.

Toimintatulot ja -menot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	886	1 100	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	886	1 100	0	0
Henkilöstökulut	-128	-217	0	0
Palvelujen ostot	-9 912	-12 566	-18 690	67
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-768	-613	-950	65
Avustukset	-1 500	-1 500	-1 500	100
Muut toimintakulut	-109	-294	0	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-12 417	-15 191	-21 140	72
TILIKAUDEN TULOS	-11 531	-14 091	-21 140	67

3311 Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut luovat edellytykset yleiseen liikunnan omaehtoiseen tai kansalaisjärjestöjen ohjaamaan harrastamiseen huolehtimalla liikunta-alueiden kunnostamisesta ja hoidosta sekä tukemalla seuratoimintaa, joka mahdollistaa monipuolisen nuorisoliikunnan järjestämisen. Liikuntatoimen palveluiden tuottamisessa korostuu yhteistyön periaate eri järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Liikuntapalvelut Alavieskan kunnassa on tuottanut Alavieskan Viri vuodesta 1993 alkaen.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta jakoi stipendit SM-mitalisteille edelliseltä vuodelta. Vuoden 2022 osalta stipendin sai 13 urheilijaa ja vuoden 2023 osalta 7 urheilijaa. Vuoden 2023 urheilijat palkittiin vuoden 2024 ensimmäisessä kokouksessa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet

Alavieskan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman toteuttamiseen osallistuminen liikuntatoimen osalta tavoitteena, että asukkaat liikkuvat/kuntoilevat aktiivisemmin.

Toteutuma

Toteutunut seuran järjestämän toiminnan osalta. Uusia osallistujia on saatu toimintaan.

<p>Maksuttoman liikuntatoiminnan lisääminen alle kouluikäisille ja perheille.</p>	<p>Ryhmiä on muutettu syksyltä 2023, sillä osallistujia pienten ryhmissä oli runsaasti. Ryhmiä lisättiin ja ikähaitaria pienennettiin, että saatiin sopivat ryhmäkoot.</p> <p>Elokuussa järjestetyt Hippo-kisat, joissa osallistujia ennätyselliset 107 lasta. Vuonna 2022 kisoihin osallistui 82 lasta.</p> <p>Virin ja Yhtenäiskoulun yhteistyötä kouluikäisten liikunnan lisäämisessä on merkittävä. Viri on kolme vuotta tarjonnut koulun kautta Harrastamisen Suomen mallin kerhoja, joilla olemme tavoittaneet sellaisia lapsia, jotka eivät Virin toiminnassa ole mukana. Koululaiset ovat saaneet itse vaikuttaa kerhotarjontaan, jolla on positiivinen vaikutus kerhoihin osallistumiseen ja liikunnan harrastamiseen.</p>
<p>Kävijämäärien seuranta liikuntaryhmissä</p>	<p><u>Vuonna 2023, uusi ryhmäjako</u></p> <p>Liikkari 4–5 v 10 hlö Liikkari 0-1lk 14 hlö</p> <p>Liikuntakerho 2-3lk 8 hlö Liikuntakerho 4-6lk (+ 7-8lk samassa) 10 hlö</p> <p>Perheliikunta 13 hlö</p> <p>Raparyhmä 19hlö</p> <p>Eläkeläisten kuntosaliryhmä 20 hlö</p> <p>Erityisryhmien jumppa 10–15 hlö</p> <p><u>Ryhmät vuonna 2021 ja 2022</u></p> <p>Liikuntakerho 0–3 lk. v. 2021 ka 8 kävijää v. 2022 ka 10 kävijää</p> <p>Liikuntakerho 4-6lk v. 2021 ka 7 kävijää v.2022 ka 10 kävijää 4-6lk kerho on nykyään kaksi kertaa viikossa, joten määrän voidaan ajatella tuplaantuneen.</p> <p>Raparyhmä v.2021, ka 7kävijää, v.2022, ka 15 kävijää</p>

	<p>Eläkeläisten kuntosaliryhmä v. 2021, ka 10 kävijää v. 2022, ka 20 kävijää</p> <p>4–6-vuotiaiden liikkari, jossa osallistujia on 19 lasta.</p>
Maksuttomien liikuntaryhmien säilyttäminen kaiken ikäisille.	Toteutunut.
Erityisryhmien liikunnan järjestäminen yhteistyössä Alavieskassa toimivien yhdistysten ja hyvinvointialue Pohteen kanssa.	Toteutunut erityisryhmien liikuntaryhmänä Virillä yhteistyössä mm. Alavieskan sydänkerho ja Reumayhdistys. Pohde ei ole ollut tässä mukana.
Yhteistyön kehittäminen hyvinvointialue Pohteen kanssa liikuntapalveluketjun mukaisesti.	Ei toteutunut.
Tietoisuuden lisääminen paikallisista luontoliikuntamahdollisuuksista sekä ohjatut retket luonnossa.	Toteutettu yhteistyössä Ylivieskan liikuntapalveluiden kanssa. Ylivieskan Latu järjesti Polut ja laavut tutuksi-retkiä myös Alavieskassa mm. Ryökönkankaalla.
Voimaa vanhuuteen tutuksi ja tavaksi –kärkihankkeessa aloitettujen toimintatapojen jatkaminen: ohjatut voima- ja tasapainoharjoitteluryhmät.	Kuntosaliryhmä on toteutunut hyvin. Tämän lisäksi myös Eläkeliitto järjestää viikoittaista liikuntaryhmää yhteistyössä Virin kanssa.
Työkäisten liikuntaryhmien ja testauspäivien jatkaminen.	Raparyhmässä on ollut kävijöitä 18–24 hlöä/ viikko. Inbody -mittaus on toteutettu, johon osallistui 38 henkilöä.
Liikuntapalveluiden suunnitelmallisuuden lisääminen yhteistyössä sivistys- ja hyvinvointipalveluiden kanssa ja markkinoinnin tehostaminen	Vuosittain keskustelemme tarpeista, kartoitamme liikunta-alueet ja kehitämme yhdessä toimintaa. Markkinointi tapahtuu kunkin toimijan toimesta.

Kokonaisuutena vuosi 2023 oli liikuntapalveluiden osalta onnistunut. Ryhmissä ja tapahtumissa oli runsaasti osallistujia, myös uudet osallistujat löysivät toimintaamme mukaan. Aloitimme uutena perheliikunnan, joka oli pitkään toivottu ryhmä.

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	-84 150	-95 124	-95 130	100
Avustukset	-22 098	-14 448	-15 000	96
Muut toimintakulut	-3 809	-8 841	-220	4 019
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-110 057	-118 413	-110 350	107
Poistot ja arvonalentumiset	-35 953	-35 284	-35 505	99
TILIKAUDEN TULOS	-146 010	-153 697	-145 855	105

Muissa toimintakuluissa on ylitystä 4000 eroa sisäisten vuokrien ollessa ennakoitua suuremmat sekä talousarviossa huomioimattomat urheilijoiden stipendit noin 4000 euroa.

3321 Ehkäisevä päihdetyö

Ehkäisevän päihdetyön lain mukaan ehkäisevän päihdetyön tarkoituksena on vähentää päihteiden käyttöä ja päihteiden käytöstä aiheutuvia terveydellisiä, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia haittoja.

Kunnan tulee ehkäisevän päihdetyön yhteydessä edistää asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia päihteiden aiheuttamien haittojen vähentämiseksi viranomaisyhteistyöllä, viranomaisille annettavilla lausunnoilla sekä kunnan omilla toimilla.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Lapsiin ja nuoriin kohdistuva ehkäisevä päihdetyö	<p>Kaikki nuorisotoiminta on täysin päihdeöntä ja päihdeiden käyttöön puututaan. Nuorisotilalla ehkäisevä päihdetyö on osa arkityötä, päihteistä keskustellaan sekä teemaa nostetaan esille eri teemaviikkoina nuorisotyössä ja sosiaalisessa mediassa.</p> <p>Koulunuoristyön puolesta järjestettiin kaikille 5.–9. luokkalaisille ehkäisevän päihdetyön oppitunteja, jossa tuotiin esiin tietoa eri päihteistä sekä niiden haitoista toiminnallisesti ja keskustellen. Lisäksi koulunuorisotyö -hanke on kehittänyt Selvis -toimintamallia sitouttamaan päihdeettömyyteen. Toimintamallin kehittämisvaiheessa on mukana 6. luokkalaiset oppilaat. Myös välituntitoiminnassa ehkäisevän päihdetyön teemaa tuotiin esille.</p>
Ehkäisevän päihdetyön kehittäminen ja toteuttaminen kaikenikäisille.	<p>Kunnan, järjestöjen ja yhdistysten monipuolisella avoimella toiminnalla sekä harrastustoiminnalla ehkäistään päihdeiden käyttöä.</p> <p>Lisäksi tietoa kaikille kuntalaisille päihteistä on jaettu sosiaalisessa mediassa eri teemaviikkojen aikaan. Päihdetietoa suunnattiin myös ikääntyville Eläkeliiton päiväkahvitilaisuudessa, jossa apteekki luennoi lääkkeiden väärinkäyttöön liittyen.</p>
Alueellinen yhteistyö ehkäisevässä päihdetyössä ja eri toimijoiden kanssa yhteistyössä toteutettava ehkäisevän päihdetyön tapahtuma	<p>Alueellisena nuorisopalveluiden yhteistyönä järjestettiin ehkäisevän päihdetyönviikolla jo toista kertaa Zero Friday tapahtuma, joka tänä vuonna järjestettiin Ylivieskan liikuntakeskukseen. Tapahtuman mainonnassa ja itse tapahtumassa tuotiin esille päihdeettömyyttä. Tapahtumassa kävi 322 alueen nuorta.</p> <p>Lisäksi ehkäisevän päihdetyön viikolla teemaa käsiteltiin koululla välituntitoiminnan muodossa ja nuorisotilalla toiminnallisesti.</p> <p>Seudullinen yhteistyö etsivän nuorisotyön ja HYTE-työn kautta.</p>

Alueellinen yhteistyö Pohjois-pohjanmaan hyvinvointialueella ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilöiden kanssa.

GLITTERPISTE
MOCTAILBAR

SANO EI PÄHTEILLE
ZERO
FRIDAY

K13
PÄIHTEETÖN
ILMAINEN

ZERO FRIDAY

10.11.2023 KLO 17.30-22.30
YLIVIESKAN LIIKUNTAKESKUS

ESIINTYMÄSSÄ
VIKA-BAND
HALO
SACRED SANITY
COLDGRAVE

VILLE VEIKKA

JÄRJESTÄÄ YLIVIESKAN, SIEVIN, NIVALAN, ALAVIESKAN, HAAPAVEDEN, MERIJÄRVEN, HAAPAJÄRVEN JA OULAISTEN NUORISOPALVELUT

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	-385	-320	-1 830	17
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-132	-40	-300	13
Muut toimintakulut	0	-4	0	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-516	-364	-2 130	17
TILIKAUDEN TULOS	-516	-364	-2 130	17

Hankkeet ja valtion erityisavustukset

3105,3106,3124,3127,3132,3135–3139,3211,3160,3222

Sivistys- ja hyvinvointipalveluissa on saatu useisiin hankkeisiin erillisrahoitusta ja valtion erityisavustuksia. Hankkeiden hakeminen, toteuttaminen ja raportointi lisäävät työtä kunnassamme, mutta ne tuovat mukaan paljon arvokasta toimintaa sekä haastavat meitä muuttamaan ja kehittämään toimintaamme edelleen. Voimme todeta, että erillisrahoitukset ovat kunnallemme todella merkityksellisiä ja tärkeitä tästä syystä. Rahoituksen turvin voimme antaa enemmän tukea lapsille ja nuorille, rikastaa toimintaamme sekä palkata lisää työntekijöitä. Myös haasteiden ennaltaehkäisy ja aikuisten läsnäolo lasten ja nuorten elämässä on vahvistunut. Voittajana on aina kuntalainen. Voimme todeta, että tässä olemme onnistuneet hyvin.

Olemme saaneet eri erillisrahoituksin kuntaan huomattavasti toiminnan kehittämistä, seitsemän palkattua henkilöä sekä neljän hankekoordinaattorin palveluja, E-urheilutapahtuman, monipuolisen, oppilaiden toiveista lähtevän kerhotarjottimen, polkupyöriä oppilaiden käyttöön sekä paljon muuta toimintaa.

Saatua rahoitusta on yhteensä 217 967 euroa. Omarahoitusta kului ennakoitua vähemmän 50 989 euroa. Osa rahoituksista oli tiedossa talousarviossa 2023. Näin ollen myös omarahoitusosuutta oli varattu tiedossa oleviin hankkeisiin. Osa rahoituksista tuli haettavaksi ja saatiin vasta vuoden 2023 aikana. Näihin ei ole talousarviossa 2023 voitu varautua. Osa vuoden 2023 hankkeista jatkuu vuodelle 2024.

E-urheilun harrastamisen malli -hanke

Suomen elektronisen urheilun liiton ja OKM:n hanke "Kuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden välisen yhteistyön rakentaminen elektronisen urheilun harrastetoiminnassa"

Hankkeen tavoitteena oli luoda e-urheilun harrastamisen malli, jota voi hyödyntää niin kunnat ja kaupungit kuin paikalliset seurat ja järjestöt e-urheilun harrastusmahdollisuuksien luomiseen ja kehittämiseen. Hankkeen toisena tavoitteena oli luoda uusia harrastusmahdollisuuksia pilottiin osallistuneiden kuntien e-urheiluharrastajille ja alueen nuorille. Hanke toteutettiin Alavieskassa syyskuun 2022 ja marraskuun 2023 välisenä aikana.

Toteutuksena oli mm. Alavieska-päivillä järjestetty e-urheilun yleisötapahtuma järjestettiin 15.7.2023 Alavieskan Virin urheilutalon ja samassa rakennuksessa sijaitsevan nuorisotilan tiloissa. Tapahtumassa toimijoina oli SEUL:n, Alavieskan kunnan ja Alavieskan Virin lisäksi paikallinen Jokilaaksojen pelaajat -yhdistys, Oululainen School of Gaming, SEUL:n jäsenet Finesports ja Incoach sekä Suomalainen laitevalmistaja Unevn. Tapahtumassa kävi 130 kävijää ja tapahtuman yhteydessä kerätyn palautteen perusteella kaikki mukana olleet toimijat olivat tyytyväisiä niin tapahtuman kävijämäärään, järjestelyihin kuin yleisön antamaan vastaanottoon. Alavieskan kunta oli tyytyväinen sujuvaan yhteistyöhön eri toimijoiden välillä ja koki että yleisötapahtuman kautta alueen asukkaille saatiin laajasti esiteltyä mitä e-urheilu- ja pelikulttuuriharrastus alueella voisi tulevaisuudessa olla.

Erillisrahoituksista ja -avustuksista vuodelta 2023

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen hankkeet 2023	Aikataulu/käyttöaika
Varhaiskasvatus	
Varhaisen tuen ja yhdenvertaisuuden lisääminen lapsiperheiden palveluissa, erityisesti varhaiskasvatuksessa	9.8.2022-31.12.2023
Varhaisen tuen ja yhdenvertaisuuden lisääminen varhaiskasvatuksessa ja lapsiperheiden keskuudessa kunnassamme	2023-31.12.2024
Kolmiportaisen tuen vahvistaminen kuntamme varhaiskasvatuksessa siten että varhainen tuki toteutuu kaikille lapsille	10.5.2022-31.12.2023
Esi- ja perusopetus	
Koulun kerhotoiminnan tukeminen 2021	1.8.2022-30.6.2023
Mun harrastus- Alavieska harrastaa Harrastamisen Suomen malli 22-23	30.9.2022-31.7.2023
Mun harrastus- Alavieska harrastaa Harrastamisen Suomen malli 23-24	01.10.2023 – 31.07.2024
Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2023–2024	1.1.2023-31.12.2024
Meijän yläkoulu liikkuu: Liikkuva koulu ja opiskelu -kehittämisyhteistyöstä on haettu yläkoulujen ja toisen asteen ammatillisten oppilaitosten toimintaan ajalle 1.12.2022 – 31.12.2023	1.12.2022-31.12.2023
Nuorisopalvelut	
Jelppiverkko etsivä nuorisotyöntekijä, yhteinen työntekijä Merijärven kanssa. Oulainen hallinnoi ja laskutus kerran vuodessa.	1. vaihe: 06/2022-19.1.2023 sekä 2.vaihe: 20.1.2022-19.1.2024
Erityisavustukset kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön vahvistamiseen ja kehittämiseen 2023-2024. Tsemppaa ja kuuntele mua! -koulunuorisotyön jatkohanke, yhteishanke Merijärven kanssa.	1.1.2023-31.12.2024
Ysipykälä - nuorisolain mukaisen monialaisen yhteistyön kehittäminen kunnissa	1.5.2023-30.4.2025
Kirjasto ja kulttuuri	
Karttamerkit kohdalleen - Jokikirjastolaiset yhteisiä toimintamalleja tiivistämässä	1.4.2023 – 31.12.2024
KUMA Kulttuurimatkailusta hyvinvointia	1.4.2022-30.9.2024
Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupunki	2023-2026
Kulttuurikenno (Alavieskan kennossa Sievi,Pyhäjoki,Hailuoto,Kalajoki)	2022-2023
Kaipo -kulttuurin vahvistuvat verkostot Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla (OKM)	27.11.2023 – 31.12.2025

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	21 970	5 247	4 500	117
Tuet ja avustukset	110 136	210 554	153 014	138
Muut toimintatuotot	1 087	2 166	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	133 193	217 967	157 514	138
Henkilöstökulut	-160 663	-244 915	-200 616	122
Palvelujen ostot	-6 244	-12 804	-10 099	127
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 098	-10 102	-5 184	195
Muut toimintakulut	-386	-1 135	-200	568
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-171 391	-268 956	-216 099	124
TILIKAUDEN TULOS	-38 198	-50 989	-58 585	87

SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ

Tilikauden tulos on 211 218 euroa ylijäämäinen talousarvioon nähden.

Talousarvion toteutumista haastoivat ennalta arvaamattomat toiminnan lisästarpeet kotouttamisessa, varhaiskasvatus- ja opetuspalveluissa, ennakoitua suuremmat työehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset sekä yleinen hintojen nousu. Hintojen nousu näkyy mm. muissa toiminatakuissa sisäisten vuokrien kasvuna ennakoitua enemmän. Ylityistä muissa toimintakuluissa oli 89 041 euroa.

Neljäs poikkeuksellinen vuosi on saatu haasteista huolimatta hoidettua hyvin, siitä erityinen kiitos sivistys- ja hyvinvointipalvelujen henkilöstölle, joka mahdollisti kaiken tämän kerrotun ja paljon muuta.

Myös kunnan muut palvelualueet ovat tehneet loistavaa yhteistyötä sivistys- ja hyvinvointipalvelujen kanssa, mikä mahdollisti toimintamme ja toimintakauden tuloksen, siitä iso kiitos muiden palvelualueiden henkilöstölle. On hienoa huomata, että koko kunnan henkilöstö on sisäistänyt tekevänsä oman työnsä lisäksi hyvinvointia ja terveyttä edistävää työtä, kukin tavallaan.

Kunnan toiminnan saavat aikaa ihmiset. Teemme tätä työtä kuntalaisten, yhteistyöverkostojemme, kolmannen sektorin sekä vapaaehtoisten kanssa, yhdessä, kaikkien meidän parhaaksi. Yhteistä arkea ja elämää rakentaen.

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	253 705	172 020	181 000	95
Maksutuotot	96 165	66 400	76 880	86
Tuet ja avustukset	182 196	403 328	203 014	199
Muut toimintatuotot	29 045	34 869	30 440	115
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	561 112	676 617	491 334	138
Henkilöstökulut	-3 559 134	-3 941 772	-3 967 332	99
Palvelujen ostot	-1 365 028	-1 538 421	-1 610 271	96
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-173 417	-194 459	-197 839	98
Avustukset	-324 788	-302 082	-301 100	100
Muut toimintakulut	-619 437	-672 650	-583 609	115
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 041 804	-6 649 383	-6 660 151	100
Poistot ja arvonalentumiset	-236 368	-282 867	-298 034	95
TILIKAUDEN TULOS	-5 717 060	-6 255 633	-6 466 851	97